

SZEGEDI NAPLÓ

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 14 frt — kr. | Negyedévre 3 frt 50 kr.
Félévre . 7 frt — kr. | Egy óra . 1 frt 20 kr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Iskola-utca, Pfann-féle ház, 21. sz.
Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadtnak el.

HIRDETÉSEKET

és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít.

Kossuth Lajos.

Szeged, szept. 17.

Ez a szegény ország gazdagabb lett egy nappal. Nem olyannal, mint a többi, hanem fényessel, dicsőséggel, ragyogóval. Ilyen nap és ilyen ünnepe kevés nemzetnek adatik meg. Vegyük ki részünket az örömből, vigalomból, legyen ez a nap a gyönyörűség napja, a hálaadás napja. A mi szentünk, kinek nevét lelkeinkbe írta föl a történet, hófehér fűrtü aggastyánunk, ki előtt tisztelettel hajlik meg a világ, a mi lelkünk ékessége, ki becsületet szerzett nekünk akkor, mikor már az is majdnem elveszett, a mi száműzött óriásunk, kitől a törpe hatalom még a magyarságot is megtagadta, Kossuth Lajos kilenczven évet ért el.

Örvendezzünk, daloljunk, imádkozunk.

De a mi hálánk, szeretetünk, a magasság előtt eltörpülő imádatunk külső ékességei képtelenek arra, hogy csak halványan is vissza tudják adni azt az ezer, meg ezer érzést, ami színig betölti lelkünket. Nagyon nehéz beszámolni arról, hogy mit is érzünk, mikor ezernyi fáklya sugározza be körülöttünk a ragyogó arcokat s egetverő éljen tölti be felettünk a levegőt.

Mennyi minden eszünkbe jut. El-

mondani nehéz, átérezni könnyű annak, akinek csak egy kis honszerem lakik lelkében, akinek szive nem kövesedett még meg a modern politika száritó szelében. Az a minden benne van a légben, amit beszivunk, a fény-sugárban, mely látást ad a lelki szemeknek s úgy körülveszi az agyunkat, mint egy zibongó gondolat-tábor. Né-mely paránya öl, a másik fölemel, az egyik fáj, a másik jól esik, az egyik keserű, mint az epe, a másik édes, mint a kedves csókja.

Csak érezni kell megtanulni, azután könnyen megy a sirás meg az öröm.

A múlt, a keserves múlt, az elnyomatás czudar éve. Nagyapáink meg-görnyedt vállal cipelték az idegen terhet és majd lerogytak alatta. Mi nekünk már csak a szivünkben él ez az idő. Rossz lehetett nagyon. Egy el-hizott nagy test reá feküdt erre az alvó nemzetre s utolsó sugarát is ki-akarta oltani a lelkéből az önállóság, a szabadság utáni vágyának. Aljas munka volt, nem sikerült.

Nem kellett az ébredésünkre egyéb, csak egy fölgyújtott láng, ami a Kár-pátok egyik szélétől a másikig bevi-lágítsa a sötétségbe veszett agyakat, egy szó, egy dörrenés. Éltünk újra. A magyar vér pezsegni kezdett és dolgozott az ész, küzdött a kar.

A ház előtt sátor volt fölállítva, az alatt emelvény volt, s ezen egy hordozható egy-házi szószék volt elhelyezve, mit a felsővárosi templomtól kértek kölcsön.

Midőn Kossuth megérkezett, s az emel-vényre sietett, Szeged előkelő hölgyk ö-zönsége valóságos virágzárpor-al árasztotta el.

És itt az óriás szabadságtért ellepő 30—40 ezer főnyi hallgatóság előtt mondta el Kossuth következő beszédét:

„Szegednek népe, nemzetem büszke-sége, szegény elárult hazám oszlopa! mé-lyen megilletődve hajlok meg előtted.

Mikor Szegedhez közeledtem, sajnálni kezdém, hogy mellemből kifogyott a hang; de midőn Szeged népét látom, úgy látom, nincs mit sajnálnom, mert itt többre nincs szükség, minthogy a lelkesedés előtt mé-lyen meghajoljak.

Midőn én, mint az ország teljhatalmu biztosa s a honvédelmi bizottmány egyik tagja, népfölkelést intézendő, utamban más helyekre bementem, azért mentem be, hogy lelkesedést ébreszszek: de Szegedre azért jöttem, hogy itt a lelkesedést szem-léljem.

És én mondhatlan örömmel szemlélem Szeged népében a lelkesedést; mert vesze-delem fenyegeti szegény elárult hazánkat, oly veszedelem, melyhez hasonlót évköny-veink nem mutatnak s melynek láttára né-mely kicsinyhitűek a fővárosban azt mon-dták, hogy a magyar nemzet napjai megszá-mítvák. De én azt mondom: — ez nem igaz.

Alkudozásba akartak ereszkedni Jel-lachichal, ama gaz árulóval, kit az ármány

Legyen ezerszer áldott az, aki föl-gyújtotta a világosságot, aki visszaadta a magyarnak ősi erejét. Legyen mind-örökké áldott Kossuth Lajos!

Fényes, ragyogó csillagot tüzzetek a történelem azon lapjaira, melyekre a küzdelem esztendejét jegyezte föl a krónikás. Ez az év Magyarország új életének büszke esztendeje. Az idegen anya magyar dicsőségről mesél gyer-mekének s a magyar fegyver erejét tisztelettel csodálta meg a fiatal Ame-rika s az öreg Európa.

Nem voltunk erősebbek akkor se, mint most vagy azelőtt, csakhogy élt a lelkünk. Ami a mai büzös, mocsaras áramlat mellett rothad bennünk, az akkor lángolt. Az istenünket, apánkat, anyánkat, kedvesünket egy szent névvel neveztük el és az mindenünk volt.

A H a z a.

Volt aki megtanítson reá, aki a lelkünknek átadta a maga lelkét, ami-lyen csak egy volt, aki úgy állott fe-llettünk, mint egy szent, akinek az egyik kezében kard volt s a másikkal megmutatta az utat, melyen haladnunk kell, hogy tiszták és nemesek legyünk, hogy elszámolhassunk a saját lelkiis-meretünkkel.

Legyen áldott mindörökké ez a kéz. Ami azután jön, az már csak ár-

pokoli céljainak kivitelére, arra, hogy csak nem rég visszanyert szabadságunkat s füg-getlenségünket kezeinkből újra kicsikarja, s a népet újra a szolgaság jármába hajtsa, eszközül szemelt ki. De én azt mondom, hogy mielőtt a nemzet annyi erővel s küz-delemmel kivivott szabadságából csak egy hajszálnyit is lealkudék, elmegyek és meg-tekintem a népet.

És most, miután Szeged népét látom, látom szemeiben a lelkesedés szikráit, nem késem megirni a fővárosba, hogy Szeged népe az árulóval minden alkudozás ellen tiltakozik. Megirhatom-e ezt? (A tengernyi hallgatóság harsányan hangoztatta: „Meg.”)

Igenis megírom, hogy miután Szegedet s népének ezreit a haza szerelmétől lelke-sülve láttam, kőszirtté szilárdult keblemben a hit, hogy e haza, lépjen bár a pokollal szövetségre ellene az ármány, mentve lesz.

Krisztus mennyei országát megalapítandó a földön, egynek választottai közül azt monda: e kőszálra építem én egyházamat; és én hasonlóan azt mondom: hogy Sze-gedre s ennek lelkes népére építem nemzetem szabadságát és a pokol kapui erőt nem vesz-nek azon.

Oly hatalmasnak hiszem én a népet, hogy ha fölkel és összetart, a ropogva össze-rogyó ég boltozatait is képes föntartani erős karjaival.

Hazánkfiak! mondhatlanul fontos az óra, melyben hozzátok szólok; talán éppen ebben az órában ütköznek seregeink az áruló csor-dáival. Ki tudja mit hoz reánk ez óra? győ-zelmet-e vagy veszteséget? De győzzünk

A „SZEGEDI NAPLÓ” TÁRCZÁJA.

Kossuth Lajos Szegeden.

1848-ban.

Kossuth Lajos két ízben volt Szegeden, 1848-ik október havában, midőn Jellachich-nak a főváros felé való nyomulása alkalmá-ból Czegléden, Kecskeméten, Szentesen, H.-M.-Vásárhelyen és Szegeden a népfölkelést rendezte; továbbá 1849-ik évi július havá-ban, amikor a kormány és a nemzetgyűlés is Szegeden székelt.

Kossuthnak mindkét szegedi időzése Reizner János könyvében kimerítően van tárgyalva, onnan merítjük adatainkat s hiven követjük az ő előadását, mely a történeti eseményeknek mindenben megfelel:

Kossuth Lajos október hó 4-én szakadó esőben indult el H.-M.-Vásárhelyről, mely egész utjában verte. Harmincz főnyi lovas nemzetőr kísérte Vásárhelyről. Szegedről Algyőig 50 kocsis és 100 főnyi lovas nem-zetőr sietett eléje.

Délután 3 óra tájban ért Szegedre, s ekkor az eső ép véget ért. Azon a napon ép hetivásár napja — szerda — volt és tömérdek vidéki időzött Szegeden.

Hétezer főnyi nemzetőr s a város ap-raja-nagyja képezett sorfalat a bevonulási utvonalon. Kitérő lelkesedéssel üdvözölte őt a nép, s a szeretet és tisztelet bálványo-zása környékezte mindenfelé. Ágyuzás és a nemzetőrségi zenekar hangjai mellett ezek és ezek örömrádala között vonult be a szabadság-teren fekvő, akkor Bauern-feind-féle házba.

nyék, sötét, borongós ős, a rövid ébredésre. Sir az emberben a lélek, ha visszagondol reá. A magyar eladta a magyart. A hős, a nagy, a dicső a hitványsággal szemben elbukott. Ketté tört a magyar fegyver, magyar törte ketté.

... Mégis, ne szóljon erről ajakad,
Hogy aki távol sir e nemzetet,
Megutálni is kénytelen legyen.

Ne beszéljünk erről ma, az öröm napján. Legyen a mai nap fényes, ünnepélyes, telve verőfényvel, Isten mosolygásával. Ami elmúlt, az halott. Amit mi ünnepelünk, él az eszme, akiért mi örvendezünk, él az ember.

Ne csak az Isten szolgálja tegye össze a kezét imádkozásra, de rebegjen el ma mindenki egy imádságot. A gyermek, az asszony, a férfi, mindenki, akinek e honban hazája van, mindenki, aki él. Vegyetek példát a kicsinyektől és nem a hatalmasoktól. Azok hálátlanok, önzők és gyávák. Hálátlanok a multhoz, önzők a jelennel s gyávák az emlékezettel szemben.

Turin, boldog Turin! De messze vagy! Te ölelheted, te felelősközhatsz lábaid nyomán a port, te dédelgetheted a kebleden fáradt testét, te láthatod könyeit, ha halott ideáljait siratja, te szeretheted... közlőrlől, nem úgy, mint mi, akiknek háláját csak a kószaszellő röpti el a turini házhoz.

Szeresd, öleld helyettünk is magadhoz. Ne engedd összetörni egészen a hitét, melyet a magyarok Istenébe vetett valaha s reményeit, miket olyan gyalázatosan összezúrtak az emberek. Bocsásd hozzá a mi vágyakozásunkat s légy büszke arra, hogy a kitzasztott magyar kebleden pihen.

És éljen az eszme, a gondolat, a melyet Kossuth Lajos ránk hagyott.

bár vagy veszítsünk, én Szeged népére mindenestre számolok. A népre mindenestben szükségünk lesz: ha győzünk, hogy a győzelem gyümölcseit learassa; ha veszítünk, hogy a veszteséget győzelemmé változtassa.

Tehát e fontos órában, e mondhatlanul fontos pillanatban kérdelem: találkozik-e egy polgára e városnak, ki hazája szabadságáért vérét és életét föláldozni kész nem volna? (A nép egyhangulag fölkiáltott: „Nem!”)

Én esküszöm a mindenható istenre, ki védi az igazságot és a hitszegő árulót megbünteti; esküszöm, hogy hazánk szabadságából egy hajszálnyi utolsó csepp véremig elrabolni nem engedek; esküszöm, hogy hazánkat védeni fogom, míg karomat föl emelhetem. A magyarok istene úgy segítjen és áldjon meg engemet! (A nép e szavakat kalapleemelve s fölemelt kezekkel lelkesülve mondotta el a szónok után.)

Hajdan, midőn a hazát veszély fenyegette, hős apáink véres kardot hordoztak körül a hazában s ennek láttára mint sasok repültek a harcmezőre a vitéz magyarok. Én látván a haza jelen veszedelmét, zászlót ragadtam kezembe, megesküdve, hogy addig nem nyugszom, szegény fejemet nyugalomra nem hajtom, míg az elárult haza fiait szabadságának megmentésére, annak árulói ellen, zászlóm alá nem gyűjtöm. De most, miután Szeged népének lelkesedését látom, bizást összehajtom e zászlót, e zászló nem enyém többé, én Szeged zászlója alá állok. És én bízom a magyarok istenében, bízom Szeged népének lelkesedésében, hogy kevés idő múlva mentve lesz a hon; ha pedig a hadi szerencse kevésbé mosolyogna fegyverünkre, ha netalán a végrehajtó ha-

Szép és magasztos az, talán azért nem tudjuk mindnyájan megérteni. Legyen áldott az ut, melyet Ő számunkra kijelölt s legyen erős a mi lelkünk, hogy ne térjünk le róla soha.

A függetlenségi párt Kossuthoz.

— Dad pesti tudósítónktól. —

Az üdvözlő fölirat.

Hazánk nagy fia!

Igaz honfiszivvel üdvözlünk Téged azon a napon, melyen életed kilenczvenedik évét betöltötted. Istennek áldása és saját nagy lelkednek erői alkották meg számodra és számunkra az életnek eme fönséges korát. Megemlékezünk Rólad minden napon, de ma üdvözlötünkkel jövünk eléd azért is, mert születésednek évnapja nemzetünknek ünnepnapja. A család fejét e napon szeretettel veszik körül ivadécai, engedd meg tehát, Te is, hogy hazád mostan élő nemzedéke szeretettel és bizalommal gyülekezék körülötted. Apánk, vezérünk, igazmondónk, védelmezőnk Te vagy!

Ránk, az országos függetlenségi és negyvennyolczas párt tagjaira a törvényhozás kötelességét ruházta a népnek bizodalma. E kötelességünket akkor teljesítjük hiven, ha a nemzet érzületét e napon őszintén Eléd terjesztjük. Minden nagy kérdésben minden nagy elvedet, mint törvényhozók nem követjük, de a haza igaz szerelmében egyek akarunk lenni Teveled. És a végcél, melyet Te kitűztél, a miénk is s magyar birodalmunk függetlenségét, habár más uton, rendületlen szilárdsággal törekszünk kiküzdeni mi is. Innen ered az a jogunk, hogy most is Hozzád fordulunk.

És ered onnan, hogy magyarok vagyunk és hazafiak. S a mint örök gyalázat volna nemzetünkre, ha egyetlen fia is Téged valaha megtagadna: úgy szent kö-

talom az ármány által a fővárosból kiszorítatnák, azon esetre Szegedet oly pontnak tekintem, melyről a haza szabadságát, a nemzet függetlenségét megmenthetni erősen hiszem.

Szegediek! testvériség köt össze bennünket. Nincs nemes és nemtelen többé! Egy hazának fiai, polgárai vagyunk mindnyájan. Tehát testvéreileg összetartva ragadjunk fegyvert az árulók ellen, legyünk készen hazánk oltalmára.

Testvérek! Ha úgy jöttem volna e városba, mint valamely rendkívüli örömnök, boldogságnak hírnöke, igényelhettem volna talán tőletek koszorukat; de miután avégre siettem körötökbe, hogy benneteket fegyverre, a haza megmentésére hívjalak föl, azon virágkoszorukat, melyeket hölgyeitek utamba elhintettek, nem tekinthetem más kép, mint előjelül azon győzelemnek, melyet a haza ellenségein nonsokára kivivandunk.

Egész életem küzdés és szenvedés vala, de e pillanatban jutalmazva érzem magamat, — ám pihenni nem fogok, árva fejemet nyugalomra nem hajtom: míg el nem mondhatom az irás ama szavait: Most bocsásd el uram szolgálodat, mert látták szemeim hazám szabadságát, boldogságát megmentve.

Keblem tele érzéssel, még sok mondani valóm volna hozzátok; de az érzés elfojtja ajkamon a szót. Különbén egypár napig körötökben szándékozván maradni, még lesz alkalmam hozzátok bővebben szólani. De most nézzétek — soha sem sirtam — és most könyezek.

Leirhatatlan az a hatás, amit e beszéd szült. Az emberek tuláradó örömközlet oszoltak szét s az apák otthon a családi

telességünknek tartjuk, hogy hűségünket, ragaszkodásunkat s bizodalmaikat és örök szeretetünknek érzületét föltárjuk előtted. S ha romlott lélek és vak elme egykor téged a honfiak sorából kizárhatott: mi tanúságot teszünk arról, hogy az a törvény, mely a Te honfijogodat megtagadja, a nemzet számára se nem igaz, se nem élő. Rákóczyt a hőst, a hazafit, az igaz magyart, a szabadság dicső bajnokát hazaárulónak mondta ki hajdan egy gyáva törvényhozás, de azért a nemzet torró szeretetével kísérte s a haza legnagyobb fia gyanánt tisztelte a bujdosót, míg élt s holtá után dicső emlékezetét szent kegyelettel őrizi firól fira, nemzedékek életén és századok folyamán keresztül. Rákóczynak még sirja is szent a magyar előtt s ki emlékeznék ma már ama hitványok nevére, kik őt hontalanná tették?

Méltó elődöd eme példája nyugtassa meg háborgó nagy lelkedet. Kormányok hatalma, többségek érdekszenvedélye, koronák dicsősége árnyék módjára enyészik el az igazság előtt. Az igazság pedig ez: a magyar nemzetnek legnagyobb fia, a legjobb magyar Te vagy!

Te állítottad talpra az ébredő nemzedéket. Te törted össze a jobbagynak rabigáját. Te tetted szabaddá a földet, a munkát, a gondolatot és az embert. Te alkottad meg a magyar nemzet egyetemét. Te teremtetted meg a nemzet független állami önkormányzatának bölcs intézményeit. Te állítottad vissza Árpád birodalmának Mohács mezején kettétört egységét. Te adtál nagy eszméket és nagy szenvedélyeket a szemeid előtt egymás után szülemlő és elmuló nemzedékek számára.

S mindez nem egyetlen és nem legnagyobb érdemed.

Hanem mikor orvul és hiteszegetten ránk tört a hatalmak erőszaka, hogy a szabad nemzetek társaságából kitörölje Ma-

körben áhitattal mondották el Kossuth beszédét, intve gyermekeiket és unokáikat, hogy azt soha el ne feledjék.

Kossuth ezután a kaszinóban étkezett, ahol a Sándor-ezredbeli bakák megjelentek s ruhájukról a sárgafekete zsinórt letépvé, kijelentették, hogy mint honvédek kívánják ezentúl a hazát szolgálni. Azután a város hatóságának tagjaival s a vezéregyéniségekkel értekezett a népfölkelés szervezése tárgyában, majd lakására — a Bauernfeind házba vonult. Este nagy fáklýásmenetet rendeztek tiszteletére, amely alkalommal a legelőkelőbb urnók tartották a fáklýákat. Dáni Ferencz városi tanácsnok volt a tisztelgők szónoka s Kossuth bár gyöngékedő és igen kimerült volt, a ház erkélyén megjelenve, rövid szavakban nyilvánította köszönetét.

Másnap — október 5-én a városi tanácscsal, a nemzetőrség főtiszteivel tartott tanácskozmányt. Megismervén a szegedi nemzetőrség létszámát, annak felszerelését, azt óhajtotta volna, hogy a nemzetőrség egy része a déli sereg támogatására a táborba vonuljon. A nemzetőrségi tiszték ez iránti készségüket ki is jelentették, de a dolog abban maradt, mert Kiss Ernő tábornok azt nyilvánította, hogy a déli hadsereg segédereje úgy is fölösleges. Egyelőre tehát abban történt megállapodás, hogy 500 lovas nemzetőr készenlétben maradjon s amint Kossuth értesítését veszik, Korda János táparancsnok vezérlete alatt rögtön induljanak Pestre, ahol az alföldi néphad összejöveteli helye leend. Ha pedig nagyobb veszély következne be, az általános népfölkelést Csuha alezredes szervezze, ugyan ő vezesse azokat táborba, míg ellenben a

gyarországot s örökre bezárja a világtörténet ama fejezetét, melyet Árpád kezdett s a Hunyadiak, Bethlenek és Rákóczyak folytattak: akkor Te álltál az erőszak elé, Te oltottad be nagy lelkednek lángoló hevét a nemzet minden rétegébe s Te vívtad meg a nemzeti önvédelem ama véres harcát, melynél szerencsésebbet sokat ismer, de dicsőbbet egyet se ismer világunk története. Két nagyhatalomnak s az általuk fölbujtott pártosoknak nagy ereje alatt a hadjáratot elvesztetted, de megmentetted és kivívtad nemzeted számára a becsületet s az önéretet. És ezzel kivívtad s a történet igazmondása tesz arról majdan tanúságot, hogy Te vívtad ki azt is, amit azóta jólétben és intézményekben visszaszerezhattunk.

És még ezzel sincs bezárva halhatatlan érdemeid dicső sorozata

Ifjuságod virágában éveken át szenvedted hazáért a börtönök homályát. Neved bitóra szegezték, magad halálra kerestetted s még gyöngye gyermekeid is szívtelenül üldöztek. Kilenczven évnyi fonséges életkorod felét, egész felét szegény bujdosó gyanánt kellett idegen földeken, idegen népek közt eltöltened. S akik a vér kötelékével szivedhez legközelebb álltak: azokat nehéz, mindennapi munkával kellett a nyomortól megváltanod. Mikor börtönbe hurczoltattál, mikor nemzeted véres csatáit vívtad, mikor küzdél a népek szabadságáért, mikor az idegen népek közt is hazánk érdekeit védelmezted s nagy lelkednek melegével szakadatlanul költögetted a haladás igaz eszméit: ugyanakkor pihenés nélkül kellett fáradoznod a mindennapi kenyérért is. És ily életmód mellett viharos századunk egész folyamán keresztül egy fonséges élet tisztaságát, egy tündöklő jellemnek épségét, egy soha nem alkuvó és soha nem csüggedő férfinak és hazafinak örökké tökéletes alakját teremtetted meg

honnmaradók Vadasz polgármester parancsnoksága alatt legyenek.

Az értekezlet után Kossuth a várban őrzött olasz foglyokat tekintette meg, akiknek elhelyezését a város már ismételtén kérte.

A várbeli olasz foglyok száma mintegy 500 volt (deportati, precipitati). Letartóztatási idejük már mintegy 10—15 évre rugott, akikre vonatkozólag Deák Ferencz igazságügyi miniszter a bécsi kormányhoz kérdést intézett. A kérdésre Bach miniszter azt a választ adta, hogy a kormány iratai között semmi nyoma annak, hogy a társadalomnak különben a legelőkelőbb osztályához tartozó ezen egyének bíróság elé állítva, vagy elítélve lettek volna, s letartóztatásuk „javíthatatlan rendzavarási hajlamuk miatt történt.” Ezeknek megkegyelmezését már az 1839—40-ik évi országgyűlés is tárgyalta, de felsőbb helyről azon fölvilágosítást kapták a rendek, hogy álljanak el kívánságuktól, mert a törvényhozó testület diszével meg nem egyezik, hogy „megrögzött gonosztevők-mellett szólaljon föl.”

E foglyok sorsa iránt a szegediek mindenkor nagy részvétet tanúsítottak. Ipar- és diszmi kéziműveiket előszeretettel vásárolták s az adventi és nagybójtji Bethlehem- és passio-játékaikat sűrűn látogatták.

Kossuth most a foglyokat szabadoknak nyilvánította, börtönüket legótt fölnyitatta. Leirhatatlan örömezt fogta el a szerencsétleneket. Némelyek sirtak, mások tomboltak. Kossuthot térdeinél karolgatták át, úgy hogy alig szabadulhatott közülök s nem birt hálálkodásuknak határt szabni. Csoportokban, „Évviva Kossuth” kiáltások közt járták be

Önmagadban s hagyod soha el nem muló örökségül hálás nemzetedre.

Van-e nagyobb erő, mint a Tiéd? Van-e, aki hasonlatos lenne Tehozzád? Van-e szebb örökség, mint amit a Te dicső tetteidben s életed ragyogó példájában nyer hazánk? S mit adhattunk és mit adhatunk mi mindezért cserébe?

Áldjon meg Téged a gondviselés! És tartsa meg életedet s életed szerény örömeit még sokáig! Ez a mi imánk, de egész nemzetünknek is imádsága! Ez imádsággal maradunk

Budapest, 1892. évi szeptember 13-án
Örök hű tisztelőid és honfitársaid:
(Következnek az aláírások.)

*

A függetlenségi párt értekezletén leirhatatlan hatást tett e fölirat, mikor Eötvös Károly fölolvasta. Kossuth államférfiúi és egyéni alakja ily rövid, tömör, egyszerű és tökéletes igazsággal még föltüntetve nem volt, mint e föliratban. Az értekezleten jelen voltak forró köszönetüket fejezték ki Eötvös Károlynak.

A Kossuth ünnep.

— Holnap. —

A Kossuth-ünnepen hadd lobogjanak házainkon a háromszínű zászlóink. Nagyon illenek az örömnünnephez a lobogók, hogy a külső fény és dísz is emelje a szabadság apostolának szentelt ünnepünket. Hassa át a hazafias öröm e napon Szeged egész népét, melyet az ünnepelt legnagyobb hazafi nemzete büszkeségének nevezett, hassa át a szíveket a hazaszeretlem szent tüze, lobbanjon föl az őserő, melylyel az igaz magyar a hazáját szereti s aki pedig a hazát szereti: annak ünnepelnie kell Kossuth Lajost.

Nyilatkozzék meg Szeged népének, népe szívének Kossuth iránti szeretete

az utcákat, október 9-én gőzhajón távoztak Szolnokra, onnan pedig Pestre.

Kossuth ezen a napon délután a gymnasiumi épületben ápolt sebesülteket tekintette meg, akiknek száma ekkor már csekély, mintegy 400 volt.

Szeged viszonyai felől Kossuth alapos tájékozódást szerzett s fölismerte, hogy Szeged kulturális, ipari és közgazdaságitekintetben mily vonzó, mily átalakító hatással van a délvidéki idegen ajku népességre. Rendkívül meglepte a város népének óriási propagatója és az a körülmény, hogy a tul szaporodott népességnek egy-egy raja időközönként Torontálmegye déli részére költözik, ahol ily módon túnyomólag szegediekből már nem egy magyar község alakult. Ki is jelentette azért, hogy amint a forradalom legyőzve lesz, első dolga lesz a torontáli óriási kincstári pusztákat kiosztani s azokon csupa szegediekből új telepeket és községeket alakítani.

Harmadnap, okt. 6-án, péntek reggel Kossuth útra kelt. Fogadtatása és ünnepelésének három napi összes költségei a városi tárnak nem többé, mint 389 forintjába került.

Mielőtt távozott volna, a város közönségéhez a következő tartalmu levelet intézte:

„A legszivesebb hálával veszek búcsút e lelkes várostól, melynek ezreit esküdni hallám, hogy megmenti a hazát minden gonosztól. Mióta a magyar nép kimutatá, hogy el van határozva elárult hazánkat szabaddá tenni, a sors maga is kedvezőbbre látszik fordulni; mert bátor nemzetet mint bátor férfit igazságos ügyében Isten segíti. Azonban sokkal több ellensége van a magyarnak

mentől lelkesebben, az örömeink lángolásával, hogy ami örvendező hangunk is kihallatszék a nemzeti ünneplés hatalmas köréből.

Tegyük az ünnepet mentől impozánsabbá, tüzzük ki házaink homlokára a zászlót holnap reggel, gyujtsunk örömtüzet az ablakainkban holnap este, nyilatkozzék meg örömeink az ünnep komolyságához és pártonkivüliségéhez méltó módon, minden szélsőség, tüntetés és zavar nélkül, mert ez csak megrontaná a nagy nap magasztosságának harmóniáját. Ne zavarja meg semmi Kossuth-ünnepét, ne hallatszék más hang, mint az öröm, a lelkesedés, a páratlan hazafias hangja.

Tüzzük föl a Kossuth-kokárdákat, tüzzük ki a lobogókat, menjünk a templomba imádkozni a nagy aggastyán életéért, hallgassuk meg a lelkes imáját a szabadban, hallgassuk meg azokat, akik az ő dicsőségét hirdetik, világítsuk ki ablakainkat, köszöntsünk a hontalan apostolra egy-egy poharat és énekeljünk:

Gyere haza Kossuth Lajos . . .

*

Az ünnepély véglegesen megállapított részletes programja a következő:

Holnap hajnalban a tiszaparton mozsáragyuk dördülnek el, hirdetve az ünnepet, a magyar nemzetnek legszebb ünnepét. Óránkint meg-megszólalnak a mozsarak a délelőtti istenitisztelet kezdetéig. Kilencz órakor gyülekezik a polgárság az evang. istenház előtt, hol a helybeli két dalárda a „Szózat“-ot énekl el, mely után kezdetét veszi az ünnepélyes istenitisztelet. Majd a szabad ég alatt, a templom előtti térségen fog Thomay József lelkes Kossuth Lajosért imát mondani. A dalárda énekl el a „Hazaszeretetről“ című vallásos éneket s ezzel a délelőtti ünnepség véget ér.

Délután hat órakor az egyes népkörökben gyülekeznek a városrészi polgárok, honnan fáklyákkal, lámpionokkal, zászlókkal zeneszó mellett vonulnak föl a Széchenyi-térre a városház elé.

és sokkal szövevényesebbek azon politikának cselszövényei, mely századok óta hol erőszakkal, hol hitegetéssel rontják ez árva hazát, mintsem bizonyosak ne lehetnének, hogy kis idő alatt itt lesz az alkalom, melyben Szegednek lelkes magyar népe beváltsa az esküt, melyet esküdt. És én akkor ismét Szegeden leszek, hogy helyemre álljak, mint Szeged polgára, e lelkes városnak zászlaja alá s elvegyem parányi részemét Szegednek dicsőségében, midőn e város hazánkat szabaddá fogja tenni.

Mi, hogy annál sikeresebben végrehajtsassék, midőn a cselekvésnek ideje elkövetkezik, ezennel szab. kir. Szeged városában is a népfölkelést akként rendelem el, hogy az haladék nélkül organizáltassék ugyan, de a városból mindaddig ki ne indíttassék, míg ez iránt hivatalos fölszólításom nem érkezendik.

A parancsnokoknak, kik a fölkelés vezérei legyenek, kinevezését a nagyérdemű városi tanácsra bízom, polgármester urat azonban magam részéről is fölkezem, hogy vagy úgy mint polgári meghatalmazott biztos, vagy úgy mint népfölkelési parancsnok Szeged népének a haza megmentésében is vezére legyen.

A népfölkelés lényegesebb szabályait utközből fogom megküldeni azon értelemben, miként a tegnapi tanácskozámban szóval előadám.

A lelkes térparancsnok ur által ígért 500 lovasra a legbiztosabban számítok s amint Pestre érek, kard és pisztolyokról nyomban gondoskodandom.

Fogadja szabad kir. Szeged városának lelkes közönsége legforróbb hazafiai köszönetemet azon több mint testvéries szívességért,

Az alsóvárosiak a Mátyás-téren, a szent-háromság-utcán, Gizella-téren, Jókai- és Kárász-utcán, a rókusiak a budapesti-sugáruton, a felsővárosiak a Fodor- és takaréktár-utcákon keresztül vonulnak föl.

Pontban hét órakor lesz a találkozás a városház előtt s innen együttesen történik a fölvonulás a Stefánia-sétányhoz.

A dalárdá hazafias éneke fogadja e menetet, melynek elhangoztával kezdetét veszi a bankett. Belépni csak a megváltott jegyek fölmutatásával lehet.

A sétányon örömtüzek égnek, a kioszk tetején Kossuth életnagyságu transparentje áll, melyet száz és száz mécses fog körülragyogni.

Vacsora előtt Szeged második kerületének országos képviselője, dr. Babó Emil tart ünnepi beszédet.

Beszédek közben a dalárdák eléneklik a „Himnus“-t és a Szózatot, melynek folyama alatt a Stefánia alatt üdvölvések hangzanak.

*

A Kossuth-ünnep rendező bizottsága ma ülést tartott a Bartucz-féle vendéglőben. A gyűlés első tárgyát a főkapitánynak a Kossuth estélyen történendő fölvonulásokra vonatkozó rendelete képezte. E szerint a felsővárosiak a fölvonulás után a polgári törvényszék előtt, a rókusiak a Zsótérház előtt, az alsóvárosiak pedig a városháza előtti térségen állapodnak meg.

A Stefánia körül el lesz zárva s már a sétányra is csak a jegy fölmutatása mellett lehet belépni. Eddig a bankettre körülbelül hatszázan jegyeztek elő, de ez a szám holnap délig tetemesen fog növekedni.

A holnapi nap folyamán a bankettre Bartucz István, Fröhlich Jenő és Polczner Zoltán uraknál jegyezhetni elő.

Gondoskodott a rendező bizottság csinos megőrizhető emlékekről is. Zöld babérlevelek, ezek közepén a Kossuth-arcz képpel, melyek az ünnepély alkalmával a kalap mellé tűzendők föl. Darabja 15 kr. s Mihály L. iskola utca dohánytözsdejében kapható. A rendező bizottság tagjai nemzeti színű övet viselnek, melyen ugyan csak Kossuth Lajosnak arczképe lát-

melylyel kebelében fogadott — és fogadja még forróbb köszönetemet, hogy a reményt, melyet hazánk megmentése iránt tápláltam, bizonyossággá érlelé.”

Kossuthot szegedi tisztelőinek nagy tömege kísérte el utjában egész Szatymazig, ahol a Korda-féle tanyán rövid pihenőt tartott. Még az nap Kecskemétre érkezett, ahol értesülvén Jellachich hirhedett, „flanken bewegung“-járól, amihez képest a Szegedről utnak indítandó 500 lovas nemzetőr visszatartását rendelte el. Október 7-én pedig a képviselőházban alföldi utjáról jelentést téve, Szegedről a nemzet színe előtt a következő kijelentéseket tette:

„Még Szegedről teszek említést. Valamint a főváros lelkesedése, melyet a mult napokban tanúsított olyan érdem, melylyel Buda-Pest városok lakossága történelmében, s azt a nemzetnek a legnagyobb hálával kell méltányolnia, úgy ha itt baj történék is a cselszövények következtében, ott van még Szeged támaszpontul. — Méltóztassanak elhinni, hogy nem termett annyi illyr és szerb, vagy akármicsoda csuda fajbéli áruló a világon, mely a magyar nép összes lelkesedése által támogatott oly magyar várost, mint Szeged, megdöntené, hol önkéntesen, föl hívás nélkül a nép esküdt, miként elmegy a harczra mind s még a gyermekek sem maradnak otthon.”

Kossuth Szegeden határtalan lelkesedést és személye iránt a rajongásba átmenő tiszteletet hagyott. Szónoklata, kiterjedt személyes érintkezése és lebilincselő modora által elbűvölt mindenkit. S így nincs mit csodálni, hogy Nyáry Ferencz, rókusi plébános az istenítisztelet után mondott nyilvános napi

ható. A gyűlés néhány az ünnepélyre vonatkozó ügy letárgyalása után a holnapi napnak impozáns, lélekemelő sikerében bizva — lelkes hangulatban ért véget.

*

A kaszinó az ünnepélyen. A belvárosi kaszinó, honnét hajdanán minden hazafias mozgalom kiindult, ott lesz holnap a — Kossuth-ünnepélyen. A választmány tegnap este tartott ülésén elhatározta, hogy testületileg részt vesz az ünnepélyen és a költségekhez 10 frttal hozzájárul. A kaszinó tagjai közül többen külön is adakoztak az ünnepély költségeire. Pálffy Ferencz polgármester 5 frtot adott. A hatóság többi tagjai is szaporították a gyűjtött összeget adományokkal.

A Dugonics-társaság.

— A megnyitó gyűlés előtt. —

A szegedi és délvidéki művelt társadalomhoz föl hívást intéz a szegedi Dugonics-társaság. A már megalakult „irodalmi és tudományos egyesület“ törekvéseinek előmozdítását kéri, s e végből a művelt közönséghez lelkes támogatásért fordul.

Ha van egyesület a délvidéken, mely a nagy közönség anyagi áldozatait és meleg érdeklődését megérdemli, úgy bizonyosan a Dugonics-társaság az. Szeged városnak és a délvidéknek legjelesebb kitünőségei lelkesedéssel csatlakoztak e társaság kötelékébe, s ezek a köztiszteletben álló kiváló férfiak, kik a kitűzött kulturális cél elérésére törekednek, valamennyien érdemesek arra, hogy Szeged és a délvidék közművelődési jövőjének sorsát kezeikbe megnyugvással letegyük.

A különféle nemzetiségek által lakott délvidék népessége joggal várja Szegedtől a magyar kultúra áldásos hatását, s kell, hogy Szeged művelt társadalmának hazafias törekvései termékenyítsék meg azt a talajt, melyben most még nagyon is sűrűn burjánzik a népek belső békéjét mételyező élődsi növényzet számtalan fajtája.

imájába Kossuth Lajosnak, mint Magyarország megváltójának nevét mindenkor befoglalta.

1849-ben.

Kossuth másodizben 1849-ben az alkalommal volt Szegeden, amidőn az osztrák és orosz hadak előnyomulása egyaránt veszélyeztette Budapestet és Debreczent, aminél fogva a kormánynak, a nemzetgyűlésnek egyetlen utja a menekülésre Szeged felé volt.

Julius 2-án határozta el a kormány és a nemzetgyűlés a Szegedre való áttelepülését s ekkor kezdődött a temérdek hivatalnok, bankjegy- és fegyvergyáraknak Szegedre való költözködése.

Kossuth július 12-én érkezett Szegedre. A bevonulás a budapesti-sugáruton délben történt. Az utcákon ezer és ezer ember lelkesen üdvözölte az ország kormányzóját, ki a szabadságtéri Kárász-féle házba szállt meg. Érkezése napján este a város előkelő hölgyei fáklýsmentet rendeztek tiszteletére s a szabadságtér „egy lobogó lángtenger képében tünt föl.“ Az üdvözlő szónok ez alkalommal is Dáni Ferencz volt s Kossuth a ház erkélyéről hatásos beszédben válaszolt, amit hatvan ezer ember hallgatott. Ez volt Kossuthnak a hazában utolsó nyilvános beszéde, melyben mindenkélt a ragaszkodás és tisztelet nyilvánításért köszönetet mondott, majd a helyzet ismeretetésére tért át. Ezen beszéde — sajnos — fön nem maradt, csak rövid tartalmát ismerjük és némely markans részletét. Így a többi között hangsúlyozta, hogy „ha — mint előre megjósolám, — Debreczen lesz a hely, hol hazánk függetlenségét kivívjuk, úgy Szegedről fog Európának a szabadság ki-

A Dugonics-társaság vállalkozott ennek a gaznak a kigyomlálására, a kebelében sorakozott tehetségek, a rendelkezésére álló eszközök segítsék őt hazafias törekvésének eléréséhez.

A Dugonics-társaság által kiadott föl hívás nem szorul külön ajánlatra, a cél, melyért megalakult, ékebben szól minden ajánlatnál s az a missió, mely megalakulása pillanatában vált köteletségévé, teljes joggal követelheti minden hazafias érzésű művelt magyar embertől — az anyagi áldozatot.

Irodalmi és tudományos egyesületünk a jövő hónapban kezdi meg sokat ígérő pályafutását. Az alakuló és tisztválasztó közgyűlés okt. 2-ikára van kitűzve. S ugyanazon hónapban 7-én történik Szeged kulturális életének azon jelentékeny aktusa, mely az immár lábra állott irodalmi és tudományos társaság ünnepi megnyitóját fogja képezni.

A kiadott felhívás így szól:

Felhívás. Nemcsak az ezeréves történelmi mult, hanem és főként a nehéz küzdelmekben annyira gazdag jelen bizonyítja, hogy a magyar nemzeti kulturának itt, a sokféle nemzetiség által lakott Délvidéken legjelentékenyebb védőbástyája, igazi végvára Szeged.

Éme nagy nemzeti hivatással bíró végvárnak minden czélszerű mód és eszköz fölhasználásával leendő megerősítése kötelessége nemcsak a nemzetnek, hanem legközvetlenebbül és legelső sorban magának Szegednek.

Ezen kiváló kötelesség öntudatos fölismerése, a betöltésére irányuló hazafias buzgóság képezte leghatalmasabb rugóját a „Szegedi Dugonics-Társaság“ immár befejezett tényként szereplő megalakításának.

Komoly, szilárd meggyőződése az alapítóknak, hogy egy magasabb színvonalon mozgó „Irodalmi és Tudományos Egyesület“ jelentékeny, hasznos gyakorlati tényezője a nemzeti kultúra ápolásának, népszerűsítésének.

Ezen kitűzött nemes és nagy cél eléréséhez azonban nem pusztán a működő tagok odaadó és megfeszített irodalmi s tudományos munkássága, hanem azontul a közönség

hirdettni; s vagy egy nagyszerű sir lesz az, hol a világszabadság eltemettetik, vagy terített asztal, hol a szabaddá lett népek élvezik a boldogság áldomását.“ Görgeynek gyanus alkalmazkodását is bírálat alá vette, s reá vonatkozólag a következő czélzással élt: ha találkoznék oly nyomorult, ki a hazát leigázni s diktatori hatalomra vergődni erőlködnék, azt önkezével gyilkolná meg.

Kossuth, mint az ország kormányzója újabb szegedi tartózkodása alatt a nyilvános és közdolgozokban a legritkább alkalommal vett részt. Az ország sulyos helyzete vette minden idejét igénybe, csak olykor-olykor volt jelen valamely katonai ünnepélyen, mint például július 29-én, amikor a 8-ik zászlóalj zászlajára személyesen tűzte föl a haramadosztályu vitézségi érdemrendet.

Rohamosan fejlődtek az események s az országgyűlés — mely Szegeden nyilvános ülést csak két ízben tartott, jul. 21-én s 28-án — és a kormány Szegedről Aradra volt kénytelen menekülni.

Julius 30-án hagyta el Kossuth Szegedet, augusztus 1-én pedig Aradról távozott. Lugoson időzött, ahol a világsi katasztrófának híret vette. Innen Orsovára kelt s augusztus 19-én kevesek kíséretében a Dunán átkelve, idegen földre lépett.

Kit milliók szeretete környezett, most földönfutó lett. Ki a hazáért élt, a hazáért tett mindent, most hontalan lett.

Szivszakasztó megváltás az édes haza földétől Kossuth maga a következő sorokban örökitette meg: „Leborultam hazám földjére, mielőtt határan átlépnék; zoogva nyomtam rá a fiui szeretet bucsucsókját; egy csipetnyi port vettem belőle magamhoz — még egy lépés és — — — úgy valék, mint a tört hajó roncsa, melyet a szélvész

lelkes támogatása is nélkülözhetlenül szükséges.

Bizalommal fordul a „Dugonics-Társaság” nevében alulírott bizottság Szeged város és a Délvidék hazafiúi áldozatokra mindenkor kész, művelt közönségéhez, nemkülönbén mindazon érdemes hazafiakhoz, akik Szeged s a magyar nemzeti cultura előmenetelét szívükön viselik: kegyeskedjenek a „Dugonics-Társaság” céljait, törekvéseit a mellékelt ivben foglalt módokat bármelyike szerint hathatósan előmozdítani.

Ez a föld, amin állunk, kétségtelenül a miénk; de a mult nehéz körülményei, hibái, mulasztásai azt a sulyos, de dicső feladatot hártották a jelen vállaira, hogy még egyszer és pedig jobban, teljesebben hódítsa meg Attila örökét.

Az új békés honfoglalás fegyvere a magyar nemzeti g é n i u s z .

Bajnokai az irodalom s a tudomány munkásai.

Lehetetlen, hogy midőn e bajnokok a haza ezen exponált pontján csatákészen sorakoznak, tömörülnek, ne kísérje, koszorozza kibontott zászlójukat a magyarság szívbéli rokonszenve, rokonszenves áldozatokban nyilatkozó helyeslése.

Szegeden, 1892. évi szeptember hó 7-én.

A Dugonics-Társaság közgyűlésének megbízásából: dr. Lázár György, ideiglenes elnök, Csonka Ferencz, Ivánkovits János, Kulinyi Zsigmond, Dr. Lipsey Ádám, Magyar Gábor, Reizner János.

Alapító tagok azok, kik a társaság pénztárába egyszersmindkorra száz o. é. forintot befizetnek, vagy annak befizetéseig a tőke 5% kamatainak pontos fizetésére magukat kötelezik.

Pártoló tagok olyan önjogu egyének lehetnek, kiket hat évi kötelezettséggel, évi három forint tagsági díj fizetése mellett az igazgatóság ilyenekül fölvesz.

Az alapító és pártoló tagok a társaság fölolvasásai és ünnepélyein jelen lehetnek.

A társaság összes tagjai díjtalanul kapják a társaság évkönyveit.

A pártoló tagság hat évig tart, de a mennyiben valaki a hatodik év letelte előtt írásban le nem mond, továbbra is pártoló tagnak tekintendő.

kidob a homokra egy sivatagon... Ott álltam tompa merengésben a nem magyar Duna partján, melynek habjaiba — amonnan fölülről — a magyar nemzet könyeiből ég felé szállott vizpára csapadéka vegyült s kis távolságban tőlem rohant tova, a vaskapu sziklatorlaszán keresztül, zugva, mormogva, mintha szitkozódna a meg nem érdemlett végzet ellen. Én hallgattam a zugást, mely keblem viharával összefolyt, belebámultam a méltatlanul meghiusult honfremenyek semmiségébe; és arczomon öntudatlanul a kifejezhetlen fájdalom könyzópóra ömlött alá. Minden volt e könyzópóban, ami a hazafi szívének fáj; minden! csak egy nem! a reménytelenség nem; a kétségbeesés hazám jövője felett nem!

A midőn minden elveszett s a mikor kétségbeesett mindenki a haza jövője miatt, ő bizott a nemzet életében, feltámadásában. S amidőn megvált az édes anyaföldtől, megvált tiszta kézzel, csak egy marok földet vitt a hazából, hogy attól távol bár, tengerektől eiválasztva, mégis vele együtt lehessen. És együtt is volt, mert a haza szívében volt, szívének legszentebb rejtekében s minden érzése és dobbanása csak azé volt.

Nagyon is jellemző az a körülmény, hogy míg a menekültek legnagyobb részének alkalma és ideje volt családjára, övéire gondolni, addig Kossuth nevének és gyermekeinek biztonságára mit sem tehetett. Neje és gyermekei a Bakonyban Lókuton szorultak, innen az osztrák rendőrség Pozsonyba szállította őket s csak az angol királynő közbenjárására bocsájtattak szabadon, kiket Kossuth csak 1850-ben, Sumlában ölelhetett újra keblére.

Aláírási iv a társadalom minden osztályában forog közkezen és szerkesztőségünkben is van egy példány letéve, mely a közönségnek rendelkezésére áll.

A szervező-bizottság ülése.

— szept. 17.

Szeged város szervező-bizottsága ma délután 4 órakor Pálffy Ferencz polgármester elnökle alatt ülést tartott a székház tanácstermében. Jelenvoltak: Dr. Tóth Pál főjegyző mint előadó, Fodor Károly és Zombory Antal tanácsnokok, Fajka János főszámvevő, Fodor István, dr. Magyar János, Obláth Lipót, Wagner Károly bizottsági tagok.

Dr. Tóth Pál főjegyző előadja az alábbi ügyeket.

A szaporodó városatyák.

Ez év február 24-én a városi közgyűlés a köztörvényhatósági bizottság tagjainak számát az új népszámlálás eredményéhez képest 340-re emelte föl s a választásokat fölosztotta a kerületekbe. A belügyminiszterium e tárgyban tett fölterjesztést nem hagyta jóvá, mert a törvény intézkedése szerint mindegy 250 lakó után kell választani egy városi képviselőt.

A hivatalos lapban a legújabb népszámlálás eredményeként 85,549 lélek van feltüntetve, tehát nem 340-et, hanem 342 képviselőt kell, hogy válasszon a város. Minthogy a két képviselő közül az egyik virilista, a másik választott képviselő, a választottat a 7-ik kerületbe osztotta be a bizottság, minthogy ott a mult évben egy képviselővel kevesebbet választottak.

Megint fizetés fölemelések.

Szeged város közgyűlése multkori ülésén elismerte azt, hogy bár a városi osztálymérnökök díjazása a viszonyokhoz mérten elég tisztességes, mindazonáltal a mérnökök ezen állásokat nem tekinthetik véglegesnek, minthogy az előléptetés a hivatal természeténél fogva ki van zárva. Épen ezen körülménynek tulajdonítható aztán az, hogy a mérnöki hivatal nem tud állandó személyzetet szerezni, minduntalan hivatalváltásoknak van kitéve.

Legújabbán Simák Ferencz, a legutóbb kinevezett mérnök érdekében tett előterjesztést Tóth Mihály főmérnök. Ez a mérnök, bár egyik legpontosabb és legtehetségesebb tagja a mérnöki hivatalnak, aránytalanul csekély díjazásban részesül. Kérelmet adott be a városhoz, melyben 1100 forint fizetést, 110 forint átalányát 120 forintra kéri fölemelni s egyszersmint megadatni kéri a maga részére is a 200 forint működési pótlékot, melyben a többi osztálymérnök részesül.

A bizottság kevés vita után megszvazta a kérelem teljesítését.

A költségvetés tárgyalásai alkalmával több fizetésemelési kérvény került tárgyalás alá a pénzügyi bizottság által, melyek most kerültek tárgyalás alá a szervező bizottságban.

Huszkó Lajos alszámvevő fizetésemelési kérvénye felett napirendre tért a bizottság.

Főkövy Béla középítészeti tanácsi igtatónak Fodor Károly dr. adóügyi tanácsnok megindolására 150 frt személyi pótlékot szavaztak meg, a külterületi orvosok és rendőrbiztosok kérvényét, melyben lótarási illetményüket 300 forintról 500-ra kéri fölemeltetni, nem találták teljesíthetőnek. Apró István várnagy és belvárosi rendőrbiztos kérelmére ezután szabad lakásban részesül, illetőleg fölmentetik a 80 forintnyi lakbér fizetésének kötelezettsége alól.

Ezenkívül az összes felső és alsótanyai lovasrendőrök 150 forintnyi lótarási illetményüket 180 forintra kéri fölemelni. A bizottság a kérelmet a város finansziális viszonyaira való tekintettel nem találta teljesíthetőnek, úgy szintén mellőzte a városi

tűzoltók kérvényét is, kik szintén fizetésemelésért folyamodtak.

Pap Kálmán színházi gépész azon kérelmét, hogy miután megnősült, nagyobb lakásban részesüljön, szintén elvetette a bizottság.

Több tárgy nem lévén, az ülés végét ért.

Papok a tanyákon.

A külterületi lelkészségek szervezése.

Szeged, 1892. szept. 17.

A több ezer hold tanyavilág 30—35,000 lakosával nem birt eddig külön lelkészségekkel s ez bizony hosszú évtizedek óta nem volt odakint valami lélekemelő állapot. A tanyák az a népe, mely nem birt a városban lakással, ha lelkivigaszra volt szüksége, vagy a városba vezető mértföldes utakat kellett megjárnia, hogy papot találjon, vagy valamelyik szomszéd falu parochiáját kellett fölkeresnie.

Szomorú, kegyetlen specialitása volt ezen állapotokból kifolyólag a tanyavilágnak — az utazó halottja. Szekérialjban, mértföldeket tevő homok bucszákon keresztül vonult át a siralmas gyászmenet a halottjával a városig, vagy valamelyik szomszéd községig — ha ugyan kedve volt a gyászoló gyülekezetnek a halottat pappal eltemettetni.

Sokszor, igen sokszor azonban hírét se tudta se pap, se kántor az ilyen tanyai temetésnek. Voltak ott azonban imádságos száju atyafiak, vagy nenők, akik közül került pap is, kántor is és pipaszóval dumálták el a szatymazi dombnál a bucsuztatót.

Ennek a barbár állapotnak valahára végét vetik a kulturaközpontok létesítésével. A tanyák is papokat kapnak.

Csanádegyházmegye püspöke és a város közt tárgyalások folytak a tanyai lelkészségek szervezésére vonatkozólag és a kérdés immár a teljes megoldásig jutott.

A jövő szerdai közgyűlés elé viszi a tanács a dr. Lázár György h. polgármester által a püspöki javaslat értelmében a viszonyoknak megfelelően készített statutumot, mely a város kegyurasága alatt álló szegedi lelkészségek külterületi határait megállapítja.

Előbb a tanács fogja tárgyalni a statutumot, melyet lényegesebb pontjaiban a következőkben kivonatolunk:

A város kegyurasága alatt álló szegedi lelkészségek határai:

1. Belváros. A Rösztke és szentmihálytelki kapitányságnak a magyar államvasut (szeged—szabadkai vonal) és a Tisza folyó közötti része a „Matyhíd”-től a pap-halmig, illetve a határon levő úrházig. A városi körtöltés a dorosmai münt baloldala és az alsóvárosi nyomás által határolt terület a rókusi külső temető kivételével. Végül Ujszeged. (Tisza- és Maros köz.)

2. Rókusi. A körtöltésen kívül a rókusi fekete földek, ráczok kertje és ráczkerti szállások.

3. Alsóváros. A rösztkei és szentmihálytelki kapitányságnak az 1. pontban meg nem jelölt része és a feketeszéli kapitányságból, a „Nagy Mátyás”-nál jelzett csucstól a Kunhalmon keresztül vezető faszor egész a 43. számmal jelzett határponthig. Az alsóvárosi nyomás, az alsóvárosi feketeföldek, a „Hatyas” és Ballagi tó területe.

4. Felsőváros. A felsővárosi fekete földek, melyek a rókusi határ és városi birtokhatár között fekszenek.

5. Kistelek. Határa kiterjed egyedül Kistelek községére és annak határaitra.

6. A felsőtanyai központ. All ez a csöngölei, balástyai, özseszéki, szatymazi, gajgonyai és fehértői kapitányságokból.

7. Az alsótanyai központ. Területe az átokházi, csorvai, zákányi, mórakalmi, királyalmi, domaszéki, nagy széksői és feketeszéli kapitányság alsóvárosához nem tartozó részéből.

A föllállított külterületi lelkészségek jogviszonyai a következők.

A külterületi lelkészségek önnálló lelkészségek, melyek ennél fogva külön anyakönyvekkel, külön egyházi pecséttel bírnak és Szeged város kegyuraságához tartoznak. Az ott alkalmazott lelkészek lelkészi jogait és kötelezségeiket ezen kegyuraság alatt a mindenkorinai kanádi püspöktől nyert fölhatalmazás alapján saját felelősségük mellett gyakorolják.

Szeged város, mint kegyur, az általa fölépítet kápolnákat, azokat a legszükségesebb szerelvényekkel ellátva, egyházi célokra átengedi, a lelkész számára lakásról és javadalmaszról gondoskodik. Az egyházi fölszerelések az ottani kápolnák rendes jövedelméből fokozatosan kiegészítendők.

A tovább folyó rész a város kegyuri jogait tárgyalja.

A felsőtanyai központ kápolnájának védszentje Paduai szent Antal, az alsótanyai Szent-Mihály.

A lelkészek jövedelme: Lakás melléképületekkel, 2 hold föld, 600 frt fizetés és a stóla-illetékek. A díjak, melyek mérsékeltek, a javaslatban precizizozva vannak, ugyszintén a lelkészségek területének határai is. Meg vannak továbbá határozva a kántort és sekrestyést illető díjak is.

Ujdonságok.

— szept. 17.

Tájékoztató.

Szept. 18. A javadalmi bizottság ülése d. e. 10 órakor a széképületben.

Szept. 18. A sövényháza-szegedi árm. társulat választmányi ülése d. e. 10 órakor (széképület).

Szept. 19. A nyugdíjbizottság ülése d. u. 4 órakor a széképületben.

Szept. 21. A fogyasztási és italmérségi adók megváltásának tárgyalása d. e. 9 órakor a széképületben.

Szept. 21. A törvényhatóság rendes közgyűlése Kossuth üdvözlése.

Szept. 26. Városi közgyűlés.

Október 2. a Dugonics-társaság alakuló és tisztaválasztó közgyűlése a széképületben.

Kossuth Szeged diszpolgára.

— Új fölfedezés a levéltárban. —

Im, itt az írás, olvassátok. Ma rábukant végre a kutató kéz a levéltárban egy poros, molyrágta írásra, melyben levagyon téve erős vonásokkal, amit mai lapunkban a történeti források után irtunk s amit Osztrovszky József megerősített, hogy Kossuth Lajos diszpolgára Szegednek.

A szegedi 1848-iki népgyűlések jegyzőkönyvének, a hazafias föllendülések e lángoló betűkkel írott okmányainak nyomára sem akadni a város levéltáraiban s e nagy napok szegedi vonatkozású dolgait csak az emlékezet őrzi.

Kutattak a jegyzőkönyvek után gyakran, de nem találtak. Csak egy könyv maradt meg az 1848-ik évből, az akkori népgyűlések jegyzőkönyvének a kivonata.

Meglehetősen fontos okmánynyá nőtte ki magát ez az ódon tárgymutató, fakó tintával megsárgult levelein. Ezen a könyvön ez a cím van:

1848-ik év mártius 18-tól fogva nép- és közgyűlési jegyzőkönyvek kivonata.

Mutató-könyv ez, amelyben röviden le van írva minden tárgy, melyet az akkori gyűlések elintéztek.

Sokszor keresték már ebben Kossuth Lajos diszpolgárságát, különösen az utóbbi napok alatt. Különösen Koncz Antal, a város derék levéltárosa forgatta nagy szorgalommal a könyv lapjait, hogy valami írott nyomát találja annak, hogy Szeged volt az első a városok között, amely diszpolgára gyanánt tisztelhetette a magyar történelem dicső alakját.

Csak tegnap este akadt rá, egy olyan csoportban, ahol eddig nem keresték. Kossuth diszpolgársága a H. betű alatt van beiktatva a könyvbe, ezzel kezdődve: Honfiak. Ez a H. betűs tétel szó szerint így van beírva a mutatókönyvbe, immár teljesen kétségtelen bizonyítékát képezve Kossuth diszpolgárságának:

26/848.

Népgyűlési sz.

Honfiak többen, jelesen: Deák Ferencz, Mészáros Lázár, Kossuth Lajos, Beséredy István, Szentkirályi Mór, Szemere Bertalan, gróf Battyányi Lajos, herezeg Eszterházy Pál, báró Veselényi Miklós, báró Eötvös József és Somogyi Antal polgári czimmel e város által fölrüháztatnak.

De Kossuth nemcsak diszpolgára, tiszteletbeli városi képviselője, hanem 1848-ban követek is volt Szegednek. A történet szerint, melynek írásai meg vannak, Reizner „Régi Szeged“-ében is bentoglaltatnak — Kossuth Lajost Szeged belső kerülete akkor választotta meg 1848-ban követévé, amikor Klauzált a második kerületben választották meg. De már ekkor mind a két nagy hazafiak volt mandátuma, Kossuth Pest követé volt és így lemondott a szegedi mandátumról. Helyébe választotta meg azután Szeged népe lelkes vezérét, Osztrovszky Józsefet.

*

Azt is kevesen tudják Szegeden, hogy a Kossuth-utcza nem mindig volt olyan künn a város központjától, mint most van. Volt már Szegednek 1848-ban Kossuth-utczája. Ez az utcza a mostani iskola-utcza volt.

Kulinyi Zsigmond, lapunk felelős szerkesztője, ma délután Filippopolisba utazott, hova a bolgár kiállítás tanulmányozása végett a keresk. és iparkamara küldötte ki. A szegedin kívül több keresk. és iparkamara küldötte ki a kiállításra képviselőjét, akik csatlakozva teszik meg az utat. Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért Békési Antal, a lap főmunkatársa felelős.

Személyi hírek. Placz Bonifác, az új szegedi tankerületi főigazgató, ma egy napit itt tartózkodás után elutazott a fővárosba. — Strasser Albert, a temesvári kereskedelmi és iparkamara titkára, ma Szegeden időzött.

A jövő év költségvetése. A pénzügyi bizottság a jövő év költségvetésének tárgyalásában ma jött ez évben utoljára össze. Jelen voltak dr. Lázár György polgármester-helyettes elnökön kívül Fodor Károly tanácsos, Rainer József főkapitány, Tóth Pal dr. főjegyző, Fajka János főszámvevő, Fodor István, Lichtenberg Mór, Obláth Lipót, Rózsa Ferencz, Wagner Károly bizottsági tagok. Mielőtt a költségvetés végleges összegeinek beigtatására került volna a sor, határozott az ülés a külterületi tanítók azon kérélmé fölött, hogy lakbérilletményük a belvárosi tanítókéival egy összegre, 150 forintra emeltessek föl. A bizottság teljesíthetőnek találta a kérvényt s ilyen értelemben fog előterjesztést tenni a tanácshoz. A kiadások és bevételek végleges összege most már a következőleg van megállapítva. A kiadások összegét a számvevőség 1.212,004 frt 17 krajczárra tette, a pénzügyi bizottság azonban ez összeget 1.223,969 frt 67 krajczárra emelte föl. A bevételek a számvevőség által 1.019,204 frt 17 krajczárra lettek előirányozva. A pénzügyi bizottság ez

összeget is fölemelte 1.044,169 frt 67 krra. Az 50% pótdóval fedezendő költség-többlet 192,800 forint. A pénzügyi bizottság a bevételek összegét 24,965 frt 50 krral, a kiadásokat 47,903 frtal emelte föl.

Az új tankerületi főigazgató. A hivatalos lap mai számában van közzé téve a szegedi tankerületi főigazgató kinevezése. Az új főigazgató e szerint Placz Bonifác z hitudor, szerzetes, a cizisterek rendjének tagja, most a budapesti cizister-tanárképző intézet igazgatója, jó nevű hittudományi író. A kinevezett főigazgató tegnap és ma már Szegeden időzött s az a környezet, melyben eddig forgott, kedves modorú embernek jellemzi. Hivatalos esküjét a vele egyidejűleg kinevezett Erődy Béla és Natáfalussy Kornél főigazgatókkal együtt letette már. Az eskü letételénél Csáky Albin gróf miniszteren kívül Klamarik János és Szűry Dénes miniszteri tanácsosok voltak jelen.

Vigyáznak az egészségünkre. Nem lehet panasz, hogy a doktorok és a rendőrség nem vigyáznak a drága egészségünkre. Végre is, ők mindig vizsgálják, ők tehát vigyáznak, de arról nem tehetnek, hogy amit ők javítanak az emberen, a mocsarak bacillusai elrontják. Hogy pedig az orvosok dőri vizsgálat annak a rendje és módja szerint történik, arról a közegészségügyi jelentés tanuskodik, amely szerint a múlt hónapban 91 esetben tartottak a kerületi orvosok egészségügy-rendőri vizsgálatot a város területén. A piacon pedig 13 szor tartottak statáriumot és 5 esetben roszgyümölcsöket koboztak el. Tehát nyugodtan lehetünk, vigyáznak az egészségünkre az orvosok. Csak az utczatisztító felügyelő és a rendőreg is vigyázna egy kicsit a tisztaságra. De ez már sok volna.

Gyermekpusztulás. A difteritisz még egyre öldösi a gyermekeket, ámbár korántsem oly mérvben, mint eddig. A múlt hét zomoru statisztikája erről az, hogy beteg lett 8 gyermek, meghalt 5. Az öldöklő betegségnak a járványos jellege megszűnt, a városban szörványosan fordult elő az elmúlt héten is: a belvárosban 4, alsó- és felsővárosban 2-2 eset.

Puffogó kisértet. A régi Szeged ismerősei bizonyosan emlékeznek a Csengősbolt hajigáló kisértetére, amely heteken át tartotta izgatottságban a félvárost. A Csengősbolt tetejére úgy hullott a kö, mint a csáknyszereteg, de nem tudták, hogy honnan. Végre kiderült, hogy mesterlegények eretlen munkája, akik a harmadik szomszéd udvarán, gödörbe ázott hajító-gépből dobálták a követ. Most a rókusi franczi utcza egyik háza tetejét szállította meg ilyenfajta kisértet, ez azonban nem dobál, hanem puffog. Az esti órákban az udvarban álló félszer tetején hirtelen, mint menykőcsattanás, puffan nagy robajjal valami. A tetőn azonban semmi nyoma sem látszik annak, hogy valamit reádobtak volna. A lakókat egészen elremitette már a puffogó kisértet s a rendőrséghez fordultak segítségért.

Ünneplő község. Csantavéri levelezőnk írja: Csantavér község hazafias érzelmű polgársága, valahányszor csak fontos eseményről van szó, igyekszik képességének lelkesedésének tanujelét fölmutatni. A többi városok és községek példájára hazafiai hivatásának és kötelezségeinek magasztalására, ehatározta Kossuthnak 90-ik születésnapjának fényes megünneplését. — Csantavér község képviselő-estülete egy kisdédóvó sürgős föllállítását határozta el.

A feltett védgát. A mederrendezési állapot miatt feltett felső ujszeged-vedrházi töltésrészt ma vizsgálták meg Tóth Mihály főmérnök és Pillich Kálmán, akiket a társulat választmányára erre kiküldött. A szemle eredménye megnyugtatta a

társulat kiküldöttéit, csupán a keresztgátak bekötésének terveit kérték el a tolyammérnökségtől betekintés végett. A tolyammérnökség ezeket készséggel megmutatta s a társulat képviselői meggyőződtek arról, hogy az ő töltésvonalukra semmiféle veszély nem származhatik.

— **A városi nyugdíjbizottság** f. hé 19-ikén, hétfőn délután 4 órakor ülést tart. Több nyugdíj ügy lesz tárgyalás alatt.

— **Hamburgi szállítmányok.** A szegedi teherpályaudvarba érkezett azon árukat, amelyek Czeglédig, Brünnből indulva, egy kocsiban utaztak hamburgi árukkal, ma a rendőrség dezinficiálta. Tíz nagy, egyenkint ötven darab zsákot tartalmazó csomag volt. **Andrássy** kerületi orvos és **Szekula** rendőrbiztos a városi tűzoltóság embereivel a dezinficiáló anyagot tartalmazó kádba merítették a csomagokat. A nagy aktus ezzel véget ért. Arról, hogy a városi tűzoltókat, akik szintén közvetlenül érintkeztek a csomagokkal, belemártották-e a kádba, nem kaptunk értesülést.

— **A honvédezred itthon.** Négy heti nyári háborujából, melyet dicsőségesen harczolt végig, ma délelőtt 10 órakor vonult haza, **Szeged** utcáira az 5. honvédezred. **Babos** ezredes volt a hazatért ezred élén, melyet mondani se kéne tán, az egész város szívesen lát itthon. Csütörtök óta voltak utban. Zomborból Szabadkáiig vonaton tették meg az utat. Szabadkán megháltak és pénteken reggel kezdődött a mars — Szegedig, de nem egyfolytában. Horgoson is meghált az ezred pénteken éjjel, ahonét ma korán reggel indult el Szegedre.

— **Adóösszeírások a tanyákon.** A pénzügyminiszter a város kérelmére kivételesen megengedte, hogy az adóösszeírásokat a tanyákon már október 1-én elkezdje a hatóság. E leirat alapján a tanács október 3-ikára az adóösszeírás teljesítésére kiküldte **Bába Imre** segédzámírtást a felső tanyára, **Zimányi Károly** számtisztet az alsótanyára. A kiküldött bizottságnak a tanyai kapitányok és biztosok fognak segédkezni a munkában.

— **Az épülő Szeged.** Van még építésre kedv, öszre hajlik már: ma holnap, az építkezési kérvények mégis elég szép számmal jelennek meg a mérnökség előtt. A legutóbbi héten kérvényt nyújtottak be építkezési engedélyért **Stumpf István** magas földszintes lakháza (Felhő-utca), özv. **Vig Jánosné** utcai lakháza (csuka-utca), **Gyólai György** (csongrádi-sugarút), **Braun Miksa** (völgy-utca), **Babarczy Gáspár** (zerge-utca) melléképületekre, **Jakobovics Mór** boltkirakat-állványra (Kelemen-utca), **Schwarz Jakab** udvari lakháza (Atilia-utca) és **Szanka Antal** kertlakra (Ujszeged).

— **Öngyilkos kereskedő.** **Pressburger Vilmos** apatini kereskedő e hé 13-án fölakasztotta magát. — A szerencsétlen öreg ember bár 50 évig viselte már az élet terheit, nem volt türelme bevárni a mindeneket meggyógyító természetes halált. E napokban öngyilkos szándékkal a kútba ugrott, akkor jó emberek mentették meg az életnek, — melyet azonban tovább viselni ugyáltszik semmiképen nem akart.

— **Elfogták a kenyeremet.** **Szücs József** nek hívják, egy szikár öreg ember, tipikus-koldus-alak, a polgármester elébe kérezkedik és ott így szól:

— **Tekintetes ur, elfogták a kenyeremet.** (Elfogták t. i. azt a mindennapi karaj kenyerét, amit a város osztogat a szegényeknek.)

— **Miért fogták el osztán?** — kérdi a tekintetes polgármester ur.

— **Rám fogta a nagyságos Meier ur, a szomszédom, hogy én a malacokkal ctettem meg a kenyeret.**

Fölsóhajt az öreg.

— **Hisz ha nekem, tekintetes ur, malacjom volna — én önném mög ütöt.**

— **Elhiszem, — hagyja helyben a város atyja — de hát mit akar?**

— **Egy kis állást, jó lenne, ha egyéb nincs, kézbesítői hivatal is . . .**

— **Persze ám, öreg, ha nem a hoz tudomány is kell.**

Mire a régi perzekutor alak (a 40-es 50-es években tanyai perzekutor volt) így felelt:

— **Ha pejig tudományom volna, professzor lönnék.**

— **No, ez is igaz, — hagyta helyben a város atyja — hanem egyelőre elég lesz, ha visszaadatom a kenyerét.**

— **Ölég, — mondta a vén kiszolgált perzekutor és leejtette az állát a mellére szomoruan.**

— **Ellenőrzési szemlék.** A szegedi 5. számú honvéd hadkiegészítő parancsnokság ez évi ellenőrzési szemléit a kerületben a következő sorrendben és napokon tartja meg:

	honvédség	közshads.
Párdány	okt. 1—3.	okt. 21—24.
Beckerek város	okt. 5—6.	okt. 13—17.
" járás	okt. 7—10.	okt. 18—26.
Titel	okt. 11—13.	nov. 7—8.
Zsablya	okt. 15—17.	nov. 3—5.
Zenta város	okt. 19—20.	okt. 24—27.
" járás	okt. 21—23.	okt. 28—31.
" " "		nov. 2—3.
Ó-Becse	okt. 25—27.	okt. 16—22.
	okt. 29—31.	
Szeged	nov. 2—5.	okt. 19—24.
Vásárhely	nov. 7—11.	okt. 17—21.
Makó	okt. 4—6.	okt. 17—20.
Makói járás	okt. 7—8.	okt. 21—22.
Kovács háza	okt. 10—11.	okt. 2—3.
Battonya	okt. 13—14.	okt. 4—6.
Nagyfak	okt. 17—18.	okt. 7—8.
Kanizsa	okt. 20—24.	okt. 12—17.
N.-Sz. Miklós	okt. 26—29.	okt. 19—25.
T.-Beese	okt. 31., nov. 2—3.	okt. 26—30.
Kikinda	nov. 5—8.	okt. 27—31. nov. 2.
Csongrád	nov. 10—12.	okt. 23—27.
Dorosma	nov. 14—16.	nov. 24—25.

A honvédségi hadkiegészítő parancsnokság november hó 25. és 26. án utóellenőrzési szemlék, december 28-án külön utószemlék tart.

— **Eltűnt leány.** Szép fiatal leány tűnt el a napokban alsóvárosról. A Boszorkány-sziget-soron lakott az anyjával a 18 éves **Kis Etel**, sugárnövésű, szőke, kékszemű leány. Szerdán reggel eltávozott, hogy kimegy a nem messze eső földjükre dolgozni. Azóta nem látták, a leány nyomtalanul eltűnt. Az anyja az eltűnését bejelentette a rendőrségnél.

— **A közuti vasút kövezete.** Az ujonnan készült közuti vasuti kövezet nagyon is hamar okot ad panaszra. A lerakott koczka-kövek oly lazán vannak a talajba ékelve, hogy nem egyszer történt már eddig is, mikép az a szegény pária, mely a lassan baktató lógózóst kénytelen vonszolni, a kövezet koczkaít egyetlen lépéssel kirugta — természetesen lábai épségének veszélyeztetésével és az utazó közönség biztonságának kockáztatásával. A hiba ott rejlik, hogy a koczka-köveket nem élével rakta le a kövező, hanem lapjával, ami a kövezésnek teljesen új és mint kitűnt, impraktikus módja. Jó lenne, ha a város tanácsa erre a körülményre még idejekorán kiterjesztené figyelmét.

— **Egy tót.** Nem tót, mert félegyházi s **Rigó Imre** a neve. Anyioan azonban az, hogy befogadták a házba, ahonnan lopott. Ördög **István** szatymazi gazdához kérezkedett be a jó firma éjjeli szállásra s onnan ellopta a gazda tárczáját 6 forinttal. A rendőrség azonban hamarosan elfogta. Még alig 17 éves a ficzkó, azonban a kihallgatásakor már teljes akasztófahumorról vágta ki **Szücs jegyzőnek**, hogy mért lopta el a pénzt:

— **Nem hagyta volna azt ott más sé, mert az nem szokás.**

A derék ifjut átadják a bíróságnak.

— **Táncvizsgalom.** A folyó évben besorozott iparos ifjak ma este tartották meg kitűnően sikerült táncvizsgalmukat a Bálónál. A mulatágon, mely reggelig tartott, a következő szép asszonyok és leányok voltak.

Asszonyok: **Bartucz Imréné**, **Rózsa Imréné**, **Lippai Istvánné**, özv. **Koznaánoviczné**, **Varnyu Péterné**, **Németh Illésné**, özv. **Kiss Istvánné**, **Pauer Józsefné**, **Bellán Józsefné**, **Szegfü FABIÁNNÉ**, **Bakacsi Imréné**, **Mértföldi Alajosné**, özv. **Pregertiné**, **Klonkai Istvánné**, **Tombázt Ferenczné**, **Varga Lajosné**, **Börösök Illésné**, **Utasi Urbánné**, **Juhász Pálné**, **Katona Mátyásné**, özv. **Magyar Edéné**, özv. **Dékány Antalné**, **Horváth Andrásné**, **Szarvák Mátyásné**, **Molnár Andrásné**, **Tapodó Pálné**, **Ritter Györgyné**, **Hagedüs Jánosné**, **Széplaki Lászlóné**.

Leányok: **Csurgó Mariska**, **Magyar Anna**, **Varga Juliska**, **Budai Pirooska**, **Vastag Etel**, **Juhász Etelka**, **Börösök Etelka**, **Utasi Juliska**, **Katona Veronka**, **Horváth Rozika**, **Szarvák Erzsike**, **Molnár Teréz**, **Tapodó Erzsike**, **Ritter nővérek**, **Szücs Pirooska**, **Simon Anna**, **Bartók Etelka**, **Rózsa Rozika**, **Lippai Erzsike**, **Puncz Ilona**, **Szendrényi Emilia**, **Molnár Juliska**, **Szücs Pirooska**, **Nagyiván Etelka**, **Tárnoki Milcsike**, **Maratonosi Teréz**, **Németh Anna**, **Kiss Mariska**, **Bauer Juliska**, **Bellán Teréz**, **Szegfü Juliska**, **Bakacsi Juliska**, **Mértföldi Irma**.

— **Határjárás.** Csongrád megye alispáni hivatala f. hó 23-án Sövényháza, Algyő, Sándorfalva és Tápé községek határában, a Pallavicini Sándor örgrót mindszent-algyői hitzbiományi uradalma területén határjárást tart, amelyre mint érdekelt felet, Szeged várost is meghívta.

— **Vonatkésés.** A Budapest felől jövő gyorsvonat az éjjel egy óra két percznyi késéssel érkezett be a szegedi állomásra.

— **Iroda változás.** A falragaszok kiragasztási és kihordási irodája a mai naptól kezdve a régi helyén megszűnt, miután azt **Bába Sándor ur**, kiadónk vette meg az összes felszerelésekkel együtt. A mai számunkban közölt erre vonatkozó hirdetést ajánljuk a t. olvasóink figyelmébe.

Tanügy.

Javító érettségi a közép keresk. iskolában. Iskolai értesítés. A szegedi közép kereskedelmi iskolában a f. tanév elején megtartandó érettségi vizsgálatok írásbeli része f. é. szeptember hó 20. 21. 24. 26. és 27-én, a szóbeli vizsgálatok pedig ugyanezen hó 28-án fognak megtartatni. Szeged, 1892. szeptember hó 17-én. Az igazgatóság.

Alsófoku kereskedelmi iskola. A következő iskolai értesítést ajánljuk a tanoncokat tartó kereskedők figyelmébe: Iskolai értesítés. A helyb. alsófoku keresk. iskolában a tanítás f. hó 16-án megkezdett, miről az érdekeltek azzal értesítetnek, hogy ezen iskolába magát minden kereskedő tanuló beiratni köteles. Szegeden, 1892. szept. 17. A felügyelő bizotts. elnökség.

Törvénykezés.

Agyonlőtt tolvaj. Kevermesen **Kreuzberger Sándor** odaváló lakos kertjébe sokszor bepálánkoltak a tolvajok. Öttagu su hancztársaság volt ez, amely igen nagy előszeretettel lopkodta a szőlőt. Egy este, mikor öten ismét a kertben garázdálkodnak s egy, **Sipák József** nevű, a kerítésen kívül őrt áll, revolverlövés dördül el s **Sipák halva rogy össze.** A lövést **Kreuzberger** tette, aki ugyan ezt az egész per folyamán s a végtárgyalás alatt is tagadta. Terhelő tanuk vallomása folytán a törvényszék beigazolválta a vádat s **Kreuzbergert** gondatlanságból okozott emberölésért hat havi fogságra ítélte. A kerttolvajok apró 6—12 napos büntetéseket kaptak.

Zálogosdi. **Schönfeld Simon** szabómester és ruhatisztogató azzal szokta meglepni a munkaadókat, hogy a ruhákat becsapja.

Igy tett Gröber Józseffel is. Kevés idő múlva kiváltotta ugyan a holmit, de a vád akkor már meg volt téve ellene. A törvényszék három napi fogházra ítélte sikkasztásért.

Tolvaj. A tornyai román lelkész, Planhity Miklóst lopta meg a szolgája, Jabsity Radoja. Gyűrűt s egyéb apróságot lopott tőle. A két fél a törvényszék előtt kiegyezett. A lopás hivatalból üldözendő ugyan, de ha a felek mint ur és szolga állanak egymással szemben, nem. A pert ilyenformán beszüntették.

Legujabb.

A függetlenségi párt Kossuthnál.

Budapest, szept. 17. (A „Sz. N.” er. t.) A függetlenségi és 48-as pártkör üdvözlét küldöttség fogja átnyújtani hétfőn a 90 éves Kossuth Lajosnak Turinban. Thaly Kálmán, Lukács Gyula és Hentaller Lajos országgy. képviselők már tegnapelőtt elutaztak, a küldöttség zöme azonban csak ma este indul el. Ma délelőtt a pártkör helyiségében a küldöttség tagjai értekezletet tartottak, melyen az utazás részleteit beszélték meg. Elhatározták, hogy az üdvözlő fölrát átnyújtása alkalmával általában a turini tartózkodás alatt nagyobb beszédet, mely az agg Kossuthot válasza provokálná, vagy fölizgathatná, nem tartanak. Az egész érintkezés Kossuthal lehető rövid lesz s barátságos beszélgetésre fog csak kiterjedni, mert a küldöttség kimélni akarja a 90 éves agastyánt. A küldöttség nagyobb része diszmagyarban, néhányan pedig atillában lesznek az üdvözlőnél.

Kossuth születésnapja.

Budapest, szept. 16. (A „Sz. N.” er. t.) Egyetértés közli Kossuthnak magányában életéről 1844-ben kezdett följegyzéseit. Ebben Kossuth mondja: 1802. okt. 18-án születtem Monokon (Zemplénmegyében), hol atyám, Kossuth László a gr. Andrássy család rendes ügyvéde volt.

Kossuth ünneplése.

Budapest, szept. 17. (A „Sz. N.” er. t.) A népgyűlés üdvözlő táviratot fog küldeni Clevelandba, hol a megtartandó óriási meetingre Amerika minden részéből több mint kétezer magyart jelentettek be.

Budapest, szept. 17. (A „Sz. N.” er. t.) Besztercebányáról sürgönyzik: A közgyűlés Kossuthot diszpolgárrá választotta meg. Holnap isteni tisztelet és lakoma lesz.

Wahrmann és Kossuth.

Budapest, szept. 17. (A „Sz. N.” er. t.) Wahrmann Mór, az ir. hitközség elnöke levelet intézvén Visontay Soma országgy. képviselőhöz, kijelenti, hogy Kossuth ünneplését pártkérdésnek nem tartja s óhajtja, hogy a haza minden fia kegyelettel emlékezzék meg Kossuthról. Közli, hogy isteni tisztelet rendelésére elnöki hatalma nem elég, erre egyhangu előjárásági határozat kell.

A Baross-szobor.

Budapest, szept. 17. (A „Sz. N.” er. t.) A főváros előkelő polgárai, kereskedők, iparosok, több országgyűlési képviselő, mozgalmat indított, hogy Barossnak emeltessék a fővárosban szobor.

Hazafias papok.

Budapest, szept. 17. (A „Sz. N.” er. t.) Triesztből sürgönyzik, hogy az itteni püspök bemutatván egyházmegyéje papságát Carnotnak, kijelenté, hogy a pápa utmutatását a demokratikus intézményeket illetőleg elfogadták.

Kolera.

Budapest, szept. 17. (A „Sz. N.” er. t.) Hamburgból sürgönyzik, hogy tegnap déltől ma délig 276 kolerabetegedés, 136 haláleset történt.

A német katonai javaslatok költsége.

Budapest, szept. 17. (A „Sz. N.” er. t.) Berlinből sürgönyzik, hogy az államminiszterium tanácskozásán megjelent Koch, a birodalmi bank kormányzója, tehát valószínű, hogy a német hadügyi javaslatok pénzügyi oldala államkölcsönrel függ össze.

Közgazdasági táviratok.

Budapesti gabonatózsde.

Budapest, szept. 17. (A „Sz. N.” er. t.) Buzát ma jól kínáltak, a kereslet kedvező volt. Elkelt szilárd irányzat mellett 40,000 métermázsa néhány krral magasabb áron. Egyébb gabonaművekben csekély a forgalom.

A határidő üzletben a déli tőzsde zárlatai a következők:

Buza 1892. szeptember—októberre 7.37 pénz, 7.39 áru; márcz.—ápr. 7.76 pénz, 7.78 áru; tengeri szept.—októberre 4.83 pénz, 4.86 áru; szept.—októberre — pénz, — áru; május—júniusra 5.20 pénz, 5.22 áru; zab őszre 5.36 pénz, 5.38 áru; tavaszra (1893.) 5.62 pénz, 5.64 áru; káposzta-repcze 1893. aug.—szeptemberre 11.50 pénz, 11.60 áru.

Budapest, szept. 17. (A „Sz. N.” er. t.) (Délután öt órakor záródna k.)
Buza őszre 7.42—7.44
Buza tav. 7.81—7.83
Tengeri szept.—okt. 4.89—4.91
Új tengeri szept.—okt. 5.21—5.23
Zab őszre 5.38—5.40
Zab tavaszra 5.61—5.63
Káposzta-repcze 11.60—11.70
Új káp.-repcze 1893. aug.—szept. 12.20—12.30

Budapesti terménytőzsdéről.

Budapest, szept. 17. (A „Sz. N.” er. t.) Zsirárú változatlan. Szilva lanya. Boszniai 85 drbos áru okt.—nov. 20.98, szerb szokványáru 17.41, szerb 85 darabos 21.75, bánáti és szlavonai szilvaiz 20 forinttal zártult. — Szesz: Lanya. Szesz nyers osztalékolt 15.50—16.— forinton, élesztő-szesz osztalékolt 18.50—19. forinton, szesz finomított 52.50—53.— forinton 100 liter százalékonkint.

A budapesti értéktőzsdéről.

Budapest, szept. 17. (A „Sz. N.” er. t.) A tőzsde ma szilárd volt. Buzaforgalom ismét lényegesen apadt, a nemzetközi értékek fentartották áraikat, helyi piacz szilárd maradt. A valuták változatlanok.

Utótőzsde o. h. 314.50—314.55, m. hitalb. 359.50—359.65, osztrák magyar államvasut 298.—298.12. 4%-os m. aranyjárdék 112.65—112.67¹/₂.

Budapesti sertésvásár.

Budapest, szept. 17. (A „Szeg. N.” er. t.) (A budapest—kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.) Hizott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) —. —. —. kr. 2. Öreg közép (pknt 300—400 klgr.) —. —. —. krig. 3. Fiatal nehéz (pknt 320 klgron felüli sulyban. 45.50—46. krig. Fiatal közép (páronkint 251—320 klgr. sulyban. 45.50—46.50 krig) Fiatal könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) 48.—49.— krig. — II. Magyar szedett: Nehéz páronkint 280 kgron felüli sulyban) 43.—43.50 krig. Közép (páronkint 220—280 klgr. sulyban 45.—46.— krig. Könnyű (pknt 220 krig terjedő sulyban) 47.—49.— kr. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban —. —. kr. Közép (páronkint 250—320 klgron felüli sulyban) —. —. —. kr. Könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) —. —. —. kr. IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (pknt 240 klgron felüli sulyban) —. —. —. kr. Könnyű (páronkint 240 krig terjedő sulyban) —. —. —. kr. — V. Szerbiai: Nehéz (pknt 260 klgron felüli sulyban) 44.—45.50 krig. Közép (páronkint 220—260 klgr. sulyban) 45.—45.50 krig. Könnyű (pknt 220 klgrig terjedő sulyban, 45—45.50 krig. — Sertéslétszám. 1892.

szept. 15-én volt készlet 135.304 drb, 1892. szept. hó 16-án fölhajtatott 1602 drb, 1892. szept. 16-án elszállított 2561 drb, 1892. szept. hó 17-én maradt készletben 134,345 drb. A hizott sertés üzletirányzata: Változatlan.

Közgazdaság.

Gabona-üzlet.

(Saját tudósítónktól.)

Szeged, szept. 17.

Buza. Mig a külföld, mint amely az ideai buzaüzlettel tökéletesen tisztában van és a helyzetet rég fölismerte, megtántoríthatlanul lanya, addig Budapesten, szemben a külföldi piacok lanya tudósításaival, egyedül annak alapján, hogy több budapesti malom nagyobb vételbe bocsátkozott, 20—25 krnyi áremelkedés útján próbáltak hangulatot kelteni.

Valószínű, sőt kétségtelen azonban, hogy ezen „fölsrófolt” árak, amelyeknek eredete csupán helyi viszonyokra vezethető vissza, tehát nem megbízhatók, tartósak sem lesznek és nem kételkedünk benne, hogy a jövő heti buzaárak visszaformalódnak korábbi helyzetüknek megfelelően.

Sajnos, hogy mig ilyféle kísérletezések folynak, addig a kivétel teljesen tétlen. A külföld addig, amig önfejűek leszünk és buzánkért kellenél — illetve paritas fölött — körülbelül 1 frtnál többet követelünk, nem fogja beadni derekát és így akár mindjárt keresztet vehetünk az 1892. évi export-üzletünkre.

Liszt üzlet. A lisztüzlet élénk maradt. Vevőink hovatovább mégis kénytelenek őszi szükségletüket, ha mindjárt csak részben is, fedezni úgy, hogy a történt nagyobb lisztelőjegyzések alapján a malmok megfelelően nagyobb buzamennyiség fedezetéhez is hozzáláttak. Ez idézte elő a fentebb említett áremelkedést, melynek oka tehát sehogyssem abban keresendő, mintha a malmok magasabb árakat remélnének, és azért vettek volna annyi buzát.

Korpaneműek jó árban keresettek. Áraink a következők:

0	1	2	3	4	5	6
14.10	13.30	12.60	12.10	11.20	10.50	9.40
		7	8	F.	G.	
		7—	5.70	3.70	3.60	

REGÉNYCSARNOK.

Az eltított fiu.

139 — Angol regény. —

Fordította: Tömörkény.

— Én — én az ön gyermekéről akartam beszélni.

— A fiamról — az én Arthuromról? — szolt élénken miss Wycherly.

A marquis nem szolt, csak a fejével intett.

Hirtelen elpirult a hölgy s így szolt:

— Nem bírnám elviselni. Ne szóljon semmit sem.

— De szólnom kell Alice — mondá a marquis, aki közelebb lépett s az izgatottságtól szinte reszketni látszott. — Ön igazságtalan volt s én megboszultam magamat.

— Bosszut? Hát igaz? Hatalmas isten! Megölte a fiamat, az én egyetlen gyermekemet. O, elveszett édes Arthurom! — S Alice hangja panaszosan járta be a termet. — Az ég legyen kegyelmes magának, Rupert! Hiszen a saját gyermekét ölte meg!

— A saját gyermekemet . . . — mormogta a marquis, aki azt hitte ezen szavakra, hogy megőrül.

— A saját gyermekét, Rupert; az öné és az enyémet!

— Csend, Alice — szolt a marquis. — Én nem öltem meg a gyermeket. A fiu boldog és megelégedett. Még ma el fogom hozni önnek.

A nő szinte megmeredve bámult reá.

— Igazat beszél? — kérdezte aztán.

— Arthur él? O fiam, én édes fiam, hol vagy?

A marquis szeliden kezdte beszélni, hogy és mint történt a gyermek ellopása. Nem mentegette magát; mindent elmondott úgy, ahogy volt.

— Nyomorult voltam — szolt utálattal. — Tudtam, hogy a szive nem birna elviselni oly erős csapást, mint a milyent az enyém elbir. Tudhattam volna, hogy megbosszulatlanul dülök a siromba, mig ön és Layne Richard nevetnek fölöttem. O Alice, ha hü maradtál volna hozzám! Milyen boldogok lehettünk volna. Te nem is tudod, mennyire szerettelek!

Az a tudat, hogy a gyermeke él, erőt adott a nőnek. Szeliden szolt:

— Rupert, ki mondta azt neked, hogy én valamikor hűtelen voltam hozzád:

— Senki sem mondta. Nem is hittem volna, még ha egy angyal mondja — kiáltott föl Waldemare. — De én magam láttam. A saját szememmel láttam a csaltságodat!

— Ebből még nem értek semmit sem.

— Elmondhattam volna már régebben, de te sokkal büszkébb voltál, semhogy meghallgattál volna. Akkor történt, mikor Rómában voltunk. Emlékezhetsz arra a napra, mikor kértelek, hogy gyerünk el együtt a Pantheonba. Azt mondta, fáj a fejed, s nem jöttél. Hogy te egyedül akarsz maradni.

— Emlékszem.

— Elmentem Layne Richard barátomhoz — szolt gunyosan a marquis. — Kértem, jöjjön ő. Azt mondta, már máshova ígérkezett. S így egymagam mentem, de nem oda, ahova mondtam. Egy óra mulva már a Vatikán kertjében bolyongtam.

Megállott, mintha azt várta volna, hogy reszkessen előtte az asszony.

A hölgy azonban csak csodálkozva nézett rá.

— Megátalkodott vagy nagyon, Alice — kiáltotta. — Nem engedted soha, hogy elmondjam, mit láttam én ott akkor, de most elmondom. Megláttalak egy fa árnyékában. A padon ültél. Az a kék selyem ruha volt rajtad, amelyet én adtam neked, a fátyolos kék kalapot s az indiai schawit amelyeket viseltél, nagyon jól ismertem. Tudtam az első pillantásra, hogy csak te lehetsz az, akit látok.

— És?

(Folyt. köv.)

Kislottó.

— szept. 17.

Bpest	86,	4,	71,	3,	38.
Lincz	79,	84,	16,	35,	54.
Trieszt	34,	11,	1,	17,	44.

Vizállás.

— szept. 16. — szept. 17.

	Méter.		Méter	
	0 felett	0 alatt	0 felett	0 alatt
M.-Sziget	0.28	—	0.28	—
Szatmár	0.12	—	0.10	—
Tokaj	—	0.68	—	0.76
Szolnok	—	0.51	—	0.54
Szeged	—	0.51	—	0.39
T.-Becse	0.29	—	0.50	—
Csongrád	—	1.93	—	0.90
Gyoma	0.38	—	0.40	—
Námény	—	0.12	—	1.14
Arad	—	1.10	—	1.16

Szerkesztői üzenetek.

Több hazafias polgár. Igaz, hogy az ünnep rendező bizottság nem szolította föl a polgárságot, hogy zászlókat tüzzön ki, de hisszük, hogy kint fognak lobogni a zászlók.

Több felsővárosi államkölcsonös háztulajdonos. A rendőrség köteleességét teljesíti, ha a közegészségbe ütköző állapotokért a mulasztó háztulajdonosokat felelősségre vonja, de abban nagy igazuk van önöknek, hogy első sorban mint telek és háztulajdonost magát a várost kellene megbírságotlania. Többek közt az önök által említett sajka és szt.-miklós-utczai trágyadombos telkeiért.

Felelős szerkesztő: KULINYI ZSIGMOND.

Kiadótulajdonos: BÁBA SÁNDOR.

Nyilttér.

Ma vasárnap, szept. hó 18-án

a „Prófeta“

diszes udvarkertjében

83. gy.-ezred teljes zenekara

játszik legujabb válogatott műsorral.

Beléptidij nincs.

Tisztelettel

Ketter Károly.

Haute Nouveautés!

Bevásárlási utazásról visszatérve, becses vevőink és a n. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy

őszi és téli idényre

a legujabb női ruhaszövetek, selymek és díszek, ugyszintén felöltők, köpenyek és bundákban a legujabb modellek igen nagy választékban megérkeztek.

Kúp Gyula és Társa

női divatterme

Szegeden, Klauzál-ér 8. sz. 668-5-2

Ruhaszöveteket, selymeket, díszeket és bélésneműeket méter számra igen jutányos árban számítjuk.

Kocsikenőcs és mindennemű kenőanyagok és zsiradékok.

Vizmentes ponyvák és nyers ponyvák. **Bőrkenőcs** I-ső rendű, vaselin, fegyverzsir és patakenőcs.

Fénymáz, szurok és halzsir.

Carbolineum, karbolsavas méz, fedőlemez és kátrányt ajánl a legkitünőbb minőségben és a legolcsóbb gyári árak mellett

DEUTSCH BERNÁT

első magyar kocsikenőcs-, vegyészeti cikkek és vizmentes ponyvagyar

KIS-PEST (ezelőtt külső-váczi-ut.)

Telefon-összeköttetés. 663-3-1

Medicinae univers.

Dr. Pilisi Béla

gyógyít:

bőr és ivarszervi betegeket,

u. m. a bőr mindennemű kiütéseit és kinövéseit, a férfi és női nemi részek betegségeit)

a legujabb eszközökkel és

villanyos gépezettel

„fájdalom nélkül“

legrövidebb idő alatt.

RENDEL:

egész napon át.

Széchenyi-tér, 8. sz. (Jerney-ház.)

Dr. REX I.

testgyógyászati, svédgymnastikai és massage gyógyintézete.

Tisza Lajos-körút 48. sz. I. emelet

A gyógykezelés tárgyai:

A gerincoszlop mellkas és végtagok elgörbülései: születi merevségek, izmok és ízületek thematikus bántalmái: Általános gyengeség. Idült gyomor és bélhurut. Gyomortárgulat habitualis obstipativ. A massagera alkalmas kórosetek.

A testgyógyászati és svédgymnastikai gyakorlatok f. hó 20-án kezdetnek meg.

Valódi

GYÓGY-MALAGA-BOR

mely a klosterneuburgi cs. k. vegyintézet vegyelmzése szerint

igen jó, valódi malaga.

Kitünő erősítőszere gyenge, beteg, lábadozó egyéneknek, gyermekeknek, stb., vérszegénység ellen és gyenge gyomornál igen jó hatással.

Törvényesen biztosított védjeggyel ellátott 1/1 és 1/2 eredeti üvegekben.

„VINADOR“ spanyol bornagykereskedése.

Bécsben.

Hamburgban.

Fehér gyógy-malaga. továbbá különféle igen finom külföldi borok eredeti üvegekben és eredeti áron, ugyszintén poharankénti kimérés: **Alacs György és Árvay Sándor** urak czuk rászdaiban **Szilasi Ignác** ur borkereskedésében és **Tóbiás Konrád** ur vasuti vendéglőjében.

A törvényesen biztosított „Vinador“ védjegyre kérjük figyelni, mert csak ez esetben kezeskedhetünk a valódiság és jóságért.

532-6-3

2147/1892. eln. szám

690-3-1

Hirdetés.

Köz tudomásra hozom, hogy a törvényhatósági bizottság szeptember havi közgyűlésének 1892. évi szeptember hó 21-ére történt egybehívása folytán a városi adóhivatal által egybeállított 1892. évi legtöbb adót fivetők kimutatása ellen beadott főlshóvalásokat az igazoló választmány nem 1892. évi szeptember hó 22., 23. és 24-én amint ezt f. évi szeptember hó 13-áról kelt hirdetés által jeleztem, hanem 1892. évi szeptember hó 26. és 27-én délután 4 órától 6 óráig a főjegyzői hivatalban (városi székház I. emelet) nyilvánosan tartandó ülésin fogja tárgyalni.

A most ujabb kijelölt napokon tartandó igazoló választmányi ülések tartama alatt érvényesítendő az adónak kétszeres számítása iránti igények is; minélfogva azok, kik ezen kedvezményt igénybe venni akarják, az igazoló választmány előtt szoval, vagy írásban jelentkezni s jogosultságukat igazolni kötelesek, mert különben az adó kétszeres számításának kedvezményétől azon egy alkalomra esznek.

Kelt Szegeden, 1892. évi szeptember hó 16-án.

Babarczy József s. k.

az igazoló választmány elnöke.

LUHIERZSEBET

Kitünő gyógy- és élvezeti víz; emeli az étvágyat, előmozdítja az emésztést, üdít és élénkít

Kiszárolagos szállítók

MATTONI és WILLE, BUDAPEST.

Főraktár: Tóth Péternél Szegeden.

21,333/1892. sz.

689-2-1

Hirdetmény.

Szeged város tulajdonát képező 644 holdas dűlőbeli nyomási 1—9. t. k. számu **Tukacs Ferdinánd**-féle 9422 holdas ingatlan 1894. október hé 1-ig terjedő időre, valamint az ugyanazon dűlőbeli 39. t. k. sz. 1 hold **Vajas Ferencz**-féle föld, 1894. évi október hó 1-ig terjedő időre f. évi október hó 3-ik napján d. e. 9. órakor a domaszéki 192 hold, ehhez bejáróutal szolgáló 31560 hold a városszéki 35362 hold, a kisirányszéki 26421 holdas területek f. é. október hó 4-ik napján d. e. 9. órakor 1893. évi augusztus végéig; a felsőpusztai 4217 holdas dűlőbeli 58. 59. t. k. sz. **Horváth István**-féle 20 hold föld, f. évi október hó 6-ik napján d. e. 9. órakor; végre az ugyanezen dűlőben fekvő 179 t. k. számu **Moinár Adám**-féle 10 hold föld, ugyanaz nap d. e. 11 órakor 1909. évi szeptember hó végéig terjedő időre a helyszinén bérbeadni fog.

Szeged szab. kir. város tanácsának 1892. évi szeptember hó 15-én tartott üléséből.

Pály Ferencz,
polgármester.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy az őszi idényre

Pless Vilmos kalapgyáros

urtól cs. és kir. udvari szállító

Bécs, I. Graben 31.

a legutolsó divat szerinti

férfi kemény- és henger kalapok
raktáromra érkeztek.

Lemle Miklós utóda.

Hid-utca 6. sz.

Egy kisebb

gőzfürészhez

Aradmegyében

kerestetik egy önálló, erélyes, szakértő ember, mint

ÜZLETVEZETŐ.Ajánlatok küldendők **Hugo Weisz & Co.**
cégnek **Temesvárra.** 682-2-2

Előnyben a román-nyelvet ismerők részesülnek.

Két szabó segéd

azonnal alkalmazást nyerhet

Krier Simon

ezredszabónál marstéri laktanyában

Aki katonaruha készítéséhez ért, előnyben részesül.
691-1**Eladó ház Dorosmán.**

Dorosma városában a nagy-utcán, a méntelepnek szemközt egy nagy földszintes

H Á Z

szabadkézből

eladó.Van benne 2 nagy szoba, konyha, kamara stb.
nagy kertes udvarral.Tudakozódhatni a tulajdonosnál **Kádár István,** (Gyuki)
Dorosmán. 688-1-1

2147/1892. eln. sz.

683-3-3

Hirdetés.

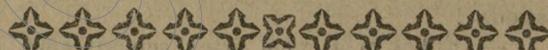
Ezennel közhírré tétetik, hogy a városi adóhivatal által egybeállított 1892. évi legtöbb adót fizetők kimutatása ellen beadott főlészólamlásokat, az igazoló választmány f. é. szeptember hó 22., 23. és 24. én délután 4 órától 6 óráig a főjegyzői hivatalban (városi széképület I. emelet) nyilvánosan tartandó ülésén fogja tárgyalni.

A kijelölt napokon tartandó igazoló választmányi ülések tartama alatt érvényesítendő az adónak kétszeres számítása iránti igények is; minél fogva azok, kik ezen kedvezményt igénybe venni akarják, az igazoló választmány előtt szóval, vagy írásban jelentkezni s jogultságukat igazolni kötelesek. Kik nem jelentkezik az adó kétszeres számításának kedvezménytől azon egy alkalomra elesik

Kelt Szegeden, 1892. évi szeptember hó 13-án.

Babarczy József,

az igazoló választmány elnöke.

Nagymennyiségű szegedi

fehér- és sillerbor

nagyban és kicsinyben jutányos áron

eladó**Danner Péter Fia**

fűszer-, liszt-, bor- és ásványviz-

686-4-1 kereskedőnél

Szegeden,Tisza Lajos-körut
és Petőfi-utca sarkán.

107,665/92. sz.

Hirdetmény.

A Fiume város területén a triezti-ut mentén építendő két kétemeletes altszót és szolgálólakóház létesítéséhez szükséges összes munkák biztosítására ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdetik.

A tervek, a költségvetések szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött egyéb feltételek Budapesten a m. kir. államvasutak magas építményi ügyosztályában (Andrássy-ut 73. III. em. 39. ajtó) Záróbban az üzletvezetőség pályafentartási osztályában és Fiumében az osztálymérnökség-nél a hivatalos órák alatt hétköznapokon d. e. 8 órától d. u. 2 óráig, vasár és ünnepnapokon d. e. 9 órától déli 12 óráig megtekinthetők. A munkák tárgyában teendő ajánlatok legkésőbb 1892. évi szeptember hó 23-án déli 12 óráig nyújtandók be alóírott igazgatóság joggyűji és kisajátítási szakosztályánál (Andrássy-ut 75. II. em. 18. ajtó.)

Minden ajánlat ivenként 50 kros bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirással nyújtandó be: „Ajánlat a Fiumében létesítendő két lakóház létesítésére“

Megjegyeztetik, hogy csak az összes munkákra vonatkozó ajánlatok vétetnek figyelembe. Az ajánlatok benyújtását megelőző napon, azaz 1892. évi szeptember hó 22. déli 12 óráig 1700 ft azaz ezerhétszáz ft bánatpénz lesz a m. kir. államvasutak központi főpénztáránál (Andrássy-ut 75. sz. földszint) készpénzben, vagy á lami letétekr alkalmas értékpapirokban leteendő.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítatnak, de a névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak tárgyalás alapjául. Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térítvevény mellett adandók föl.

Budapesten, 1892. évi szeptember hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnymot nem díjaztatik.)

POLITZER SÁNDOR**arany-, ezüst-, ékszer-üzlete és aranyműves műhelye**

Alapított: 1820.

SZEGED, Klauzál-tér Wagner F. A. ur házában

Alapított: 1820.

Kiválóan dus választéku

ARANY-, EZÜST-, ÉKSZERRAKTÁRAMAT

szíves figyelembe ajánlva, n. b. vevőimet, minden egyes tárgyra reá jegyzett

szigoruan szabott jutányos áron

a leglelküismeretesbb kiszolgáltatásomról biztosítom. Imeretes szakértelemmel vezetett műhelyemre ezután is nagy figyelmet fogok fordítani és vagyok bátor megjegyezni, miszerint újabb beruházások folytán, műhelyemet oly tökélyre emeltem, hogy az bármely világvárosi gyárral a versenyt teljesen kiállja. **Műhelyemben, helyben,** közvetlen fölügyeletemmel készítek bármilynemű diszes, tökéletes kivitelű új munkákat, jelesen:

gyűrű, láncz, fülfüggő és karékeket

ennek megfelelőleg a reám bizott értékköveket soha egy pillanatra se szemem elől **ki nem adom.**
Valóban rendkívüli nagy választékos ékszerraktáramat ismétlten szíves figyelembe ajánlva

kitünő tisztelettel

POLITZER SÁNDOR

aranyműves mester.

A fogak észszerű ápolására legjobb vegykészítmény.

ORVOSIÁG MEGVIZSGÁLVA!

HATÓSÁGIÁG VÉDELME!

Salvator
Glycerin
Fog-Crème.

Csinos dobozokban darabonként 30 kr-ért kapható minden gyógyszerárban és gyógyszerárudában, valamint a Salvator stearyngyertya eladási helyeiben.
Iroda: „Salvator“ Bécs, I. Heidenschuss.
Raktár Szegeden: Gaál testvérek, Aigner Lajos, Kovács testvérek, Vajda Imre és társa uraknál.
425-19-4

ZÓLYOMMEGYE KINCSE!

A véghlesi

VERA-FORRÁS.

Ezen a Trachit-sziklából fakadó legtisztább, szénsavdus, égvényes és igen kedvező természetes vegyalkattal bíró

gyógy- és savanyu vízből friss töltésben most érkezett meg a szegedi piacra egy kocsirakomány.

Vegyelemezve dr. Lengyel Béla fő- és székvárosi egyetemi tanár, ajánlva kolera és járványbetegségek ellen az orvosi kar legnagyobb tekintélyei által.

A bort nem festi s ezzel keverve a legkellemesebb üdítő ital a „VERA-FRÖCSÖS.“

Szétküldési telep:

Szegeden, Felmayer Antal urnál, Maros-utca 24.

Forráskezelőség: Véghles-Szalánán, Zólyom megye.

Főraktár: BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRUT 56. szám.

Kapható minden gyógyszerár, fűszerkereskedés és vendéglőben.

A magyar vizek közt legjobbnak elismert régi hírnevű

BÁRTFAI SAVANYUVÍZ

mely az eddig ismert magyar savanyuvizeket mind jóval fölülmulja

idei friss töltésben kapható a szegedi főraktáros 574-16-7

Danner Péter Fia

fűszer-, liszt-, bor- és ásványvíz kereskedőnél, valamint minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Hirdetmény.

Van szerencsém a t. földbirtokos és bérlő uraknak becses tudomására hozni, mikép itt Szegeden ujonan berendezett műtrágya gyáramat megnyitottam és azon szerencsés helyzetben vagyok, hogy a legjutányosabb árk mellett egy, az eddig előállított műtrágyákat messze fölülmuló trágyaanyagot az ugynevezett

cs. és kir. szabadalmazott

CONCENTRÁLT és EMELT TARTALMU MARHATRÁGYÁT

bocsájthatok forgalomba.

E trágya magas phosphor és káli tartalmánál fogva bámulatos eredményeket mutat föl.

A mellett a trágázás oly egyszerű és kényelmes, mikép e trágát birtokain leendő használatra minden gazdának lelkiismerettel ajánlhatom.

Minták, használati utasítások, árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek szét.

620-15-6

Tisztelettel

Schuller Mór.

ELEGANS

párisi, berlini és bécsi modellek

az

ŐSZI és TÉLI IDÉNYRE

megerkeztek.

ÖZV. KRÁHL ANTALNÉ és TÁRSA.

684-2-2

7561/1892. tkvi. sz.

685-1

Árverési hirdetmény.

Ádók István szegedi lakos végrehajthatónak, Ádók Imréné Zombori Rozál, özv. Szabó Sándorné Zombori Erzsébet szegedi lakosok végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 173 frt tőke követelés és járulékai kielégítése végett az 1881. 60. t.-cz. 144. §-a alapján és a 146. §. értelmében, a szegedi kir. törvényszék területén levő Szeged város határában fekvő a szegedi 13,703. sz. tkjvben + 33,633/a hrsz. francia-hegyi szántónak végrehajtást szenvedők nevében álló $\frac{2}{3}$ része 168 frt 67 kr. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül 1892. évi szeptember hó 28-ik napjának d. e. 9 órája, a kir. törvényszék árverelő helyiségébe tüzetik ki.

Árverezni kívánkozó tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagy is 16 frt 87 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 47. §. jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. t. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

Szegeden, a kir. tkvi törvényszéknél 1892. évi július hó 21-én.

Staismiger s. k.,

kir. törvényszéki bír.

Szeged legjobb szappana!

DOERING SZAPPANA A BAGOLYLYAL

tudvalevőleg a legenyhébb, legtisztább és legalkalmasabb szappan

a bőr és szépség ápolására,

mostantól kezdve minden jobb illatszertárban, gyógy- és gyarmatáru kereskedésben kapható.

E szappantól a bőr ifju üde lesz és a késő aggkorig gyengéd és sima marad.

Doering szappana nemcsak minden finom helybeli hölgszobában, hanem Szeged és környékének csaknem minden háztartásában kizárólag használtatik, mindenki használja, aki gondot fordít arra, hogy szép, egészséges és tiszta bőre legyen.

Mint hogy Doering szappana a bagolylyal csakis szappan, t. i. csakis víz és lúgból áll s nincs benne se vízűveg, se szóda vagy más haszontalan keverék, nagyon keveset fogy, legapróbb darabkájaig használható és bár legelismertebb és legcél-szerűbb, mégis

a világ legolcsóbb szappana!

Minden darab Doering szappanon láthatónak kell lenni védjegyünknek a bagolynak, innét van neve is „Doering szappana a bagolylyal“.

274-X.

Darabja 30 krajozárjával kapható.

Doering szappana a bagolylyal kapható a következő üzlegeknél: Aigner L., Barcsay K., Bokor A., Brandspiegel J., Gál testvérek, Hirth és Galitzer, Krausz M., Till E. Vajda I. és társánál, Keresztes Sándor, dr. Hibay György, Szántó József felsővárosi gyógyszer-tárban és a rókusi gyógyszerárban. — Ausztria-Magyarországi főképviselet Mutsch A. és társa Wien I., Lugeck 8.

KOLERA elleni ÓVSZERÜL

Kitűnő trencsényi borovicska, cognac, rum és

VÖRÖS BOROKAT,

fertőtlenítésre pedig Carbolsav, Carbolpor, Chlor-mész, vas és rézgálicot olcsó árakon ajánl

VAJDA IMRE és TÁRSA

gyógypáru- és illatszerraktára a „Vörös kereszt”-hez

Szegeden, Kárász-utca.

603-10-9

Tehetelenséget

(a gyengült férfi nemi erőt)

férfi- és női titkos betegségeket,

valamint

torok- és gége-bajokat

a legelhanyagoltabbakat is gyógyít, mint eddig a tudomány legújabb álláspontja szerint a foglalkozás zavartatása nélkül

Dr. Spitzer Ignác,

Szegeden, Kiss István bormérő házában, Dugonics-tér 3. sz.

GYERMEKBETEGEKNÉL különösen a görvély, öröklött bujakór, mindennemű torok- és gége-bajok alaposan, legbiztosabb sikerrel gyógyíthatnak.

Díjazott levelekre, melyekben a betegség lehetőleg részletesen leírandó, a legnagyobb készséggel és figyelemmel válasz adatik. Számos haláliratot a discretio ill. nyilvánosságra hozni.

Rendelési órák: d. e. 7-9, d. u. 12-3.

ERDŐVIDÉKI

„BAROSS-FORRÁS”

Az Erdővidéki „Baross-forrás” vize a legtisztább égvínyes vasas savanyúvíz.

A LEGJOBB

→ asztali és üdítő ital →

Gyomor- és vesebajokban a legkellemebb és leghatásosabb orvosság. Emeli az étvágyat, előmozdítja az emésztést. Járványok idejében rossz ivóvíz helyett a legegészségesebb ital gyermekeknek és felnőtteknek.

Üres üvegek visszavevődnek.

Friss töltésben kapható SZEGEDEN:

Tóth Péter, Beregi Lajos, Aigner József, Aigner Ödön, Schlesinger Mór, Steiner Em., Danner Péter Flá, Haris János, Majszky Sándor, Tombácz Ferencz, Kardos Jakab, Kardos Sámuel, Krebsz József, Nedelykócs Milán, ifj. Rieger Mihály, Gruits Péter és Schlesinger Sarolta fűszer- és csémege kereskedésében.

Vezérképviselőség: KÁLDORI SOMÁNÁL, Szegeden.

Zágráb
díszoklevél.

1891.
Temesvár
aranyérem.

KWIZDA-féle

korneuburgi barom-tápláló-por

lovak, szarvasmarhák és juhok részére.

Közel 40 éve annak, hogy a legtöbb istállóban a legnagyobb eredménnyel használják, étvágytalanság, rossz emésztés ellen, a teheneknél a tej javítása és szaporítása érdekében; hathatósan előmozdítja az állatok természetes ellentálló képességét a ragadós betegségek ellen.

1/1 doboz ára 70 kr., 1/2 doboz 35 kr.

A vásárlásnál tessenék ügyelni a védjegyre és határozottan Kwizda korneuburgi barom-tápláló-port tessenék kérni. Valódi kapható a gyógyszerészeknél és drogistáknál.

KWIZDA JÁNOS FERENCZ

os. és k. osztr.-magyar és román kir. udv. szállító, kerületi gyógyszerész
KORNEUBURG, Bécs mellett.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a (Reiss Simon-féle)

HIRDETÉSI VÁLLALATOT

az összes felszerelésekkel együtt megvettem és a mai naptól kezdve falragaszok kiragasztása, úgy az üzletekbe való kihordása csakis nálam eszközölhető.

BÁBA SÁNDOR,
könyvnyomda tulajdonos és a „Szegedi Napló” kladóhivatala.
Szeged Iskola-utca 21-ik szám.

Mindennemű falragaszok és körlevelek nyomtatását legolcsóbb árakon vállalom el.